

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว สิริรัตน์ ครูวรรณ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF PROBLEMS AND SOLUTIONS OF BILINGUAL SCHOOLS IN
BANGKOK METROPOLIS

Miss Sirirat Karuwan

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน
สองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวสิริรัตน์ คุรุวรรณ

สาขาวิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

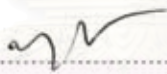
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

คณบดีคณะครุศาสตร์

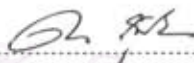
(รองศาสตราจารย์ ดร.พศุทธิ์ สิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

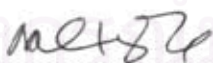
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.ศศิธร เขียวกอ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อวยพร เรืองตระกูล)

สิริรัตน์ คุววรรณ : การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน
สองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร. (AN ANALYSIS OF PROBLEMS AND
SOLUTIONS OF BILINGUAL SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS)
อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 88 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขต
กรุงเทพมหานคร 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3)
กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งเคราะห์ขึ้นโดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม คือ
หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 52 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
ค่าสถิติพื้นฐาน และใช้การสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจำนวน 6 คน วิเคราะห์สาเหตุที่
ก่อให้เกิดปัญหาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลวประกอบการสนทนากลุ่มและ
ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหานักเรียนขาด
ทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนปัญหาด้านครูที่ควรได้รับการแก้ไข
มากที่สุด คือ ปัญหาคุณภาพของครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม และปัญหาด้านผู้ปกครองที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด
คือ ปัญหาผู้ปกครองมีค่านิยมคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของ
โครงการโรงเรียนสองภาษา

2. ปัญหาด้านนักเรียนมีสาเหตุหลักมาจาก 1) ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการ
หาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน 2) การชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม 3) นักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของ
การหาความรู้ด้วยตนเอง สำหรับปัญหาด้านครูมีสาเหตุหลัก มาจากการไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพ
เหมาะสมได้ และปัญหาด้านผู้ปกครองมีสาเหตุหลักมาจาก 1) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสีย
ค่าใช้จ่ายสูง และ 2) ผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนักเรียน คือ 1) การปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน
2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ 3) การสนับสนุนจากผู้ปกครอง
แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านครู คือ 1) การเพิ่มการสนับสนุนจากรัฐ และ 2) การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติ และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครอง คือ 1) การชี้แจงเพื่อสร้างความ
เชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการโรงเรียนสองภาษา และ 2) การรายงาน
ความก้าวหน้าของผู้เรียน

ภาควิชา วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

สาขาวิชา วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....สิริรัตน์ คุววรรณ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

498 37667 27: MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEYWORDS: BILINGUAL SCHOOLS' PROBLEM / ANALYSIS CAUSES OF PROBLEM / SOLUTION TO SOLVE PROBLEM / FTA ANALYSIS / BILINGUAL SCHOOL / BILINGUAL SCHOOLS' MANAGEMENT

SIRIRAT KARUWAN : A COMPLETE NEEDS ASSESSMENT RESEARCH OF PROBLEM SOLVING FOR BILINGUAL SCHOOL MANEGEMENT IN BANGKOK METROPOLIS.
 THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASSOC. PROF. DUANGKAMOL TRAIWICHITKHUN, 88 pp.

The purposes of this research were 1) to identify and to set priority of bilingual school problems in Bangkok metropolis, 2) to analyze the causes of bilingual school problems in Bangkok metropolis, and 3) to ascertain the proper solutions to solve the problems of bilingual schools in Bangkok metropolis.

This research collected data by questionnaire developed by the researcher; the data were filled up by the heads of English Program department from 52 schools to analyze data by using basic statistics. The research also employed the focus group to analyze the causes of the problems by applying Fault Tree Analysis technique. The focus group was participated by 6 contributors who were personnel in charge of English Program department; and the researcher moderated the focus group to ascertain the proper solutions to solve the problems of bilingual schools.

The research results were as follows:

1. The most vital problem about students in bilingual schools was that students lack skill to get education basis for higher studies. The problem about teachers which should be moderated the most was about the improper qualification of the foreign teachers. The most serious problem about parents in bilingual schools was their too high expectation for English Program and consequently affected the management of English Program.

2. The causes of the student problem were from 1) the teachers lack efficient skills to teach their students how to get complementary knowledge 2) the improper guidance from parents and 3) the students did not grasp the idea of self learning. The main cause of teacher problem was due to the inability to get hold of qualified foreign teachers. And the causes of parent problem were from 1) their high parent expectation due to high tuition fees and 2) their goal to see their children master English language.

3. The solutions to solve the student problem were 1) to reform students' behaviour to be more responsibility 2) to set up programs to improve learning skills and 3) to get proper parents' guidance. The solutions to solve the teacher problem were 1) to get more support from the government and 2) to organize activities that promote better relationship of Thai-foreign teachers. The solutions to solve the parent problem were 1) to convince parents to understand correctly about facts and the success of bilingual program and 2) to report the progress of the students.

Department Educational Research and Psychology

Field of study Educational Research.....

Academic Year 2007.

Student's signature..... *Sirirat Karuwan*

Principal Advisor's signature... *Duangkamol T.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตาคุณอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดัน และให้ความเอาใจใส่ดูแลการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในทุกขั้นตอน โดยมีเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณอาจารย์ผู้สอนวิชาสัมมนาการออกแบบการวิจัย ผู้ให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากการเรียน และขอกราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาการศึกษา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวาณิช, รองศาสตราจารย์ ดร. อวยพร เรืองตระกูล และดร. ศศิธร เขียวก้อ ผู้เป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐฐภรณ์ หลาวทอง, อาจารย์ ภัทราพรรณ เล็งวัฒนาภิจ, อาจารย์ วิไลรัตน์ เพิ่มพูนบุญ, อาจารย์ พัชรา ทศนวิจิตรวงศ์ และอาจารย์ สมรักษ์ รัชสีมมงคล ที่กรุณาสละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาทุกโรงในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ พัชรา ทศนวิจิตรวงศ์, อาจารย์ กนกพร ดวงยิหवा, อาจารย์ ยุพา ชัยนภาพงษ์, อาจารย์ อัญชลี ภูประเสริฐ, อาจารย์ นवलปรางค์ ชมพูศรี และอาจารย์ เรือนงาม พุกทา ที่กรุณาสละเวลามาร่วมสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และเพื่อนๆ ที่ได้ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ คอยให้คำแนะนำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในทุกด้านมาโดยตลอด อีกทั้งยังคงคอยเป็นแรงผลักดันและให้ข้อคิดในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ตอนที่ 1 โครงการโรงเรียนสองภาษา	6
ตอนที่ 2 เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลว.....	25
ตอนที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
ขั้นที่ 2 การกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา.....	33
ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา.....	39
ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา.....	44

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา.....	48
ตอนที่ 3 ผลการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา.....	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	65
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	69
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	70
รายการอ้างอิง.....	72
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อมูล หนังสือขออนุญาตเก็บ รวบรวมข้อมูล หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม.....	76
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม.....	81
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา.....	23
2	โครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม.....	35
3	ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	36
4	โครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถามที่นำไปใช้จริงในตอนี่ 2.....	38
5	สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
6	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาจำแนกเป็นรายด้าน.....	46
7	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้าน นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น.....	52
8	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้าน คุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม.....	53
9	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้าน ผู้ประกอบการมีความคาดหวังสูงต่อโครงการสองภาษาจนมีผลกระทบต่อ การบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา.....	54

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	31
2	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	32
3	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนขาดทักษะในการหา ความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น.....	49
4	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม	50
5	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อ โครงการจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสอง ภาษา.....	51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....

กระแสวิเคราะห์และวิจารณ์ (ไอที) ในปัจจุบัน มีการติดต่อสื่อสารที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางมากขึ้น ทำให้ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษสูงขึ้น จึงมีผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญของการลงทุนทางการศึกษา และต้องการให้บุตรหลานของตนมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ จึงมีการเริ่มอนุมัติให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2547) โดยใช้ชื่อโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ และเรียกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษว่า โรงเรียนสองภาษา ซึ่งในปี พ.ศ. 2551 ที่ผ่านมามีโรงเรียนสองภาษาจำนวนถึง 318 โรงเรียน ทั้งโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา ทำให้ได้ข้อมูลว่า โรงเรียนสองภาษายังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการ ได้แก่ การที่นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ผู้ปกครองขาดความมั่นใจในการจัดหลักสูตรของโรงเรียน การขาดบุคลากรอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต้องการค่าตอบแทนสูง อาจารย์ผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันไม่สามารถปรับแผนการสอนให้ไปในแนวทางเดียวกันได้ โดยเฉพาะในกลุ่มอาจารย์ชาวต่างชาติ มักมีโยกย้ายการเปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่ทำตามสัญญาจ้างที่ได้ทำไว้กับโรงเรียน และอาจารย์บางท่านมิได้มีวุฒิการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ ทำให้เกิดปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในการทำแผนการสอน ส่งผลให้สอนได้ไม่ตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ส่วนในกลุ่มอาจารย์ชาวไทยมักประสบปัญหาด้านการขาดความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ปัญหาจากการจ้างอาจารย์พิเศษชาวไทยมาสอนแล้วมีเวลาให้กับนักเรียนน้อย และมีความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่อยู่ในโรงเรียนไม่มากนัก นอกจากนี้โรงเรียนบางแห่งยังประสบปัญหาอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ และสภาพ

ชั้นเรียนของโรงเรียนบางแห่งยังไม่เหมาะแก่การจัดการเรียนการสอน (เสาวภา จันทรสงค์, 2547; พริมรส นนทภักดิ์, 2547; กรกฤช มีมงคล, 2548; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2548 และ น้ำผึ้ง หมุดเพชร, 2549) และได้มีการเสนอความเห็นด้วยว่า กระทรวงศึกษาธิการยังมีจำนวนบุคลากรไม่มากนัก สำหรับเข้าไปควบคุมดูแลโครงการดังกล่าว จึงส่งผลให้เกิดปัญหาห้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนหรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคอยู่เป็นประจำ (ชูชาติ กันภัย, 2549)

นอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยของสหรัฐอเมริกา พบว่ามีการประสบปัญหาในด้านการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเช่นกัน (Banks, 2003: 283) ปัญหาที่คล้ายคลึงกับในประเทศไทย คือ ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะสอนในโรงเรียนสองภาษา ซึ่งคุณสมบัติของครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษา คือ ครูจำเป็นต้องมีความรู้ทั้งในด้านทักษะและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้สำหรับการเรียนการสอนให้กับเด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ อีกทั้งครูยังต้องรู้และเข้าใจด้วยว่าเด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนสองภาษาจะต้องมีการปรับตัวสูงเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งการวางแผนการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือสังคม ให้กับเด็กในขณะที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปด้วยในเวลาเดียวกัน ซึ่งประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าเป็นการยากสำหรับครูในการที่จะพัฒนาความสามารถให้มีครบถ้วนในทุกๆ ด้าน ส่วนปัญหาที่ไม่พบในประเทศไทย คือ ปัญหาจำนวนของโรงเรียนสองภาษายังมีไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าโครงการหลักสูตรสองภาษายังต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงในด้านต่างๆ อีกมาก (สุรัชย์ เทียนขาว, 2548) และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลักสูตรสองภาษา พบว่างานวิจัยในช่วงที่ผ่านมา มีลักษณะเป็นงานวิจัยเพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการหลักสูตร การดำเนินงานของโครงการ การประเมินโครงการเฉพาะกรณีศึกษา และการศึกษาด้านความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน (เสาวภา จันทรสงค์, 2547; พริมรส นนทภักดิ์, 2547; น้ำผึ้ง หมุดเพชร, 2549 และ กรกฤช มีมงคล, 2548) แต่ยังไม่มีการศึกษาปัญหาของโรงเรียนสองภาษาอย่างชัดเจนมาก่อน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา และสำหรับการวิเคราะห์ปัญหาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความผิดพลาด หรือต้นไม้แห่งความล้มเหลว (Fault Tree Analysis: FTA) มาประยุกต์ใช้ในการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษา เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เนื่องจากเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว เป็นเทคนิคที่

สามารถใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มีการแสดงให้เห็นถึงความผิดพลาดอันเป็นสาเหตุที่จะก่อให้เกิดปัญหา จึงทำให้สามารถเรียนรู้และหลีกเลี่ยงสาเหตุที่อาจให้เกิดความผิดพลาดได้ โดยสุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้กล่าวว่าเทคนิควิธีการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลวเป็นวิธีที่ทรงพลังที่สุด เพราะมีการแสดงความผิดพลาดหรือความล้มเหลวประกอบการวิเคราะห์ด้วย

คำถามวิจัย

1. ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงมีเรื่องใดบ้าง และมีลำดับความสำคัญของประเด็นต่างๆ เป็นอย่างไร
2. สาเหตุใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร
3. แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อกำหนดและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในบริบทของโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการหลักสูตรสองภาษาสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 73 โรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดของเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว ในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา หมายถึง อุปสรรคต่อการดำเนินการหรือกระบวนการจัดการของโรงเรียนสองภาษา

การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา หมายถึง การวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดของวิธีการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว ซึ่งได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษา

แนวทางการแก้ไขปัญหา หมายถึง แนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษา

การวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว หมายถึง เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่มีการแสดงให้เห็นถึงความผิดพลาด และทำให้สามารถเรียนรู้และหลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาได้ โดยมีขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความสำเร็จ 2) การเลือกเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ 3) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และ 4) การสังเคราะห์เหตุการณ์เพื่อสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลว

โรงเรียนสองภาษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเป็น English Program: EP โดยใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการและภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

การดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา หมายถึง การบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสองภาษา ในด้านนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และด้านอื่นๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ได้ข้อมูลสภาพปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครได้ทราบสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนในการพัฒนาและปรับปรุง รวมไปถึงการเตรียมการสำหรับการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณของโครงการโรงเรียนสองภาษา ผู้วิจัยขอเสนอสาระสำคัญ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 โครงการโรงเรียนสองภาษา ตอนที่ 2 เทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุนแห่งความล้มเหลว และตอนที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 โครงการโรงเรียนสองภาษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตอนที่ 1 โครงการโรงเรียนสองภาษา ผู้วิจัยขอเสนอเป็น 2 ส่วน คือ (1) ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนสองภาษา และ (2) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสองภาษา

1.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนสองภาษา

สังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมแห่งความรู้ ส่งผลให้ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งข่าวสารจะสามารถสื่อสารไปได้ทั่วถึงกันได้โดยมีภาษาเป็นสื่อกลาง และมีการนำภาษาอังกฤษมาใช้เป็นภาษาสากลมาเป็นเวลานาน สำหรับประเทศไทยได้เริ่มนำวิชาภาษาอังกฤษมาบรรจุในหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2503 โดยกำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป เรียนวิชาภาษาอังกฤษ แต่ค่อยๆ แพร่ขยายมากขึ้น จนในปัจจุบันได้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในทุกระดับ แต่เป็นที่ทราบดีว่าผลที่ได้ยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร แม้ว่าจะมีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานาน แต่ก็ยังพบว่าคนไทยอ่อนภาษาอังกฤษมากอาจด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ถูกต้องขัดกับหลักภาษาศาสตร์ ไม่ได้จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นธรรมชาติ เมื่อเรียนแล้วผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ประโยชน์ ขาดปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ หรือลักษณะของคนไทยที่มีแนวโน้มที่จะอบรมให้เด็กไทยมีนิสัยไม่กล้าแสดงออก จึงไม่กล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง เป็นต้น และในปัจจุบันมี

ผู้ปกครองที่ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ส่งผลให้ทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในดำเนินการเพื่อตอบสนองของความเปลี่ยนแปลงและความต้องการดังกล่าว โดยมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการจัดตั้งโครงการนี้ ได้ตระหนักถึงความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราต่างๆ ดังนี้ (พริมรส นนทภักดิ์, 2547)

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

ข้อ 2 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

ข้อ 5 ให้ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

ข้อ 6 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา
สถานประกอบการและสถาบันอื่นๆ

มาตรา 10 วรรคท้ายการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษด้วยจัดด้วย
รูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และ

พัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา

ต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา

ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ
บูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

ข้อ 4 ความรู้ และมีทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ ภาษาไทย
อย่างถูกต้อง

(พระราชบัญญัติการศึกษา, 2542)

ปัจจุบันโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็น
สื่อกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 213 โรงเรียนทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 89 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) และโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 124 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2549) ซึ่งเดิมได้มีการเริ่มอนุมัติให้โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 โดยใช้ชื่อโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ (สำนัก พัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2547 อ้างถึงใน พริมรส นนทภักดิ์, 2547) โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษจะเรียกว่า โรงเรียนสองภาษา

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ในปี การศึกษา 2544 เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชน ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งคำสั่ง ดังกล่าวได้มีผลบังคับใช้ในปีการศึกษา 2545 ปรากฏว่าโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเป็น ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาในทางปฏิบัติในบางประการ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีคำสั่งที่ สพฐ. 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 เรื่องแก้ไขเพิ่มเติม นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ โดยปรับในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของครูผู้สอน ซึ่งได้ส่งผลให้โรงเรียนที่จัดการเรียน สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษทั้งภาครัฐและเอกชนต้องจัดการเรียนการสอน ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 ลงวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่ สพฐ. 43/2546 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 และการพิจารณาอนุมัติโครงการของโรงเรียนโดยใช้ หลักเกณฑ์ตามคำสั่งดังกล่าวเป็นมาตรฐานเช่นกันโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

นโยบาย

เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทย สามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษ ได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียมและเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถือเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาจัดได้เป็นบางวิชาเท่านั้น

2. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามที่ต้องการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3. การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเอื้อประโยชน์ไปยังระบบการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาอื่นๆ และบุคลากรในสถานศึกษา

4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย

5. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นระยะๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

6. การเก็บค่าธรรมเนียมนการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

7. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการ

การบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาที่มีความพร้อมสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษจะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนการเปิดการสอน โดยหน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนดหัวข้อเรื่องและวิธีการในการเขียนโครงการ

2. ครูผู้สอน

ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษาและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่ายๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงานให้ครบ 1 ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อยและต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษาและได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5

ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทย ภาษาและวัฒนธรรมไทยอย่างน้อย 15 ชั่วโมง

สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด

ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนาโดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศอย่างน้อย 3 ครั้งต่อปี

3. การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษต้องบริหารจัดการบุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่างๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่มต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน/ ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้เป็นบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากลโดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติและความเป็นไทย

3. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชาโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร

4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมง่ายๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน และประสบความสำเร็จ เช่นการร้องเพลง การฟังนิทานประกอบภาพ การเล่นเกมทบทวน การเล่นเกมการศึกษา เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการระดับที่เปิดสอนทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ครูทุกคนได้ศึกษา

2. สถานศึกษาจัดหาหนังสือที่เป็นภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด

3. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเองและมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

4. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตรโดยระบุรายการจำนวนหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ห้องปฏิบัติการและอาคาร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกสำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอย่างน้อย

การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นที่ไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตรโดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หองใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตลอดระยะเวลาการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้าน เต็มตามศักยภาพและจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

การกำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการ

1. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำกับติดตามผลโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งในด้านความพร้อม ด้านการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน

2. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอน และวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อจัดการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

หมายเหตุ : สำหรับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้ใช้นโยบาย และหลักเกณฑ์วิธีการนี้ไปจนกว่าจะโอนไปอยู่ในระดับ อุดมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1065/2544 สั่ง ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2544 เรื่องให้ใช้นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง นโยบาย เป็นดังนี้

“เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตร

วิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และเรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า English Program: EP ได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้”

2. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ ในหัวข้อการบริหารจัดการ ข้อ 2.6 ข้อ 8.4 ข้อ 8.5 ข้อ 10 และข้อ 10.2 โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 2.6 หน่วยงานต้นสังกัดเสนออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ”

“ข้อ 8.4 ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5 หรือ TOEIC ไม่ต่ำกว่า 600 หรือได้รับหลักฐานการสอบความรู้ภาษาอังกฤษเทียบเท่าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นของสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง”

“ข้อ 8.5 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก และมีวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หรือหลักฐานที่แสดงว่าได้ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษา จากหน่วยงานหรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หากยังไม่ได้รับการศึกษา ผ่อนผันให้เข้ารับการศึกษากายในระยะเวลา 1 ปี หรือมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครู หรือมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานเดิม”

“ข้อ 10 การเก็บค่าเล่าเรียนการจัดสรรงบประมาณ”

“ข้อ 10.2 สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษา ต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งให้เพียงพอต่อการสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนแต่ละปีและเพื่อใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนปกติ”

3. ให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความในเอกสารแนบท้ายคำสั่งฯ เรื่อง การวัดและประเมินผล การเรียน ข้อ โดยให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 1 การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการ

เรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ตามเกณฑ์ที่สถาบันศึกษากำหนด”

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษา พบว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษาทั้งในและต่างประเทศดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

พริมรศ นนทภักดิ์ (2547) ได้ทำการศึกษาคำดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กรณีศึกษา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ และโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคและโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีการแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงาน 2) การกำหนดโครงสร้าง 3) การปฏิบัติงาน และ 4) การประเมินผลโครงการ และได้ใช้แหล่งข้อมูลในการศึกษาจากเอกสารในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาโครงการโรงเรียนสองภาษา และได้ข้อค้นพบจากการศึกษาเป็นสภาพการดำเนินงาน และปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการดำเนินโครงการ การดำเนินงานโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษของโรงเรียนเบญจมราชูทิศและโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีทั้งลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกัน

1.1 ด้านการวางแผนงาน โรงเรียนทั้งสองมีลักษณะการวางแผนงานหลักๆ ที่คล้ายกัน เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่นๆ การปรับปรุงห้องเรียนและอาคารสถานที่ การจัดหาสื่ออุปกรณ์และการประชาสัมพันธ์โครงการ แต่ลักษณะการวางแผนงานบางส่วนจะแตกต่างกัน เช่น ระยะเวลาในการวางแผนงาน เป็นต้น

1.2 ด้านการกำหนดโครงสร้าง โรงเรียนทั้งสองมีลักษณะการกำหนดโครงสร้างที่คล้ายๆ กับการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนโดยทั่วไป แต่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงไม่ได้แยกหน้าที่รับผิดชอบในโครงการออกเป็นฝ่ายต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจง ในขณะที่โรงเรียน

เบญจมาชฐาศูตินิกนั้นได้แยกโครงสร้างการบริหารโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษออกเป็นฝ่ายต่างๆ
เลียนแบบโรงเรียน โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละฝ่ายโดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการปฏิบัติงาน ได้ศึกษาแยกเป็นประเด็นต่างๆ คือ งานด้านหลักสูตร งานด้าน
บริหารบุคคลทางการสอน งานบริการและกิจการนักเรียน งานด้านงบประมาณและธุรการ งานด้าน
อาคารสถานที่ งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และงานด้านการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละงานมีข้อสรุป
ดังนี้

งานด้านหลักสูตรนั้นได้ครอบคลุมหลายหัวข้อ ได้แก่ 1) การสอบคัดเลือกโดยโรงเรียนทั้งสองจะดำเนินการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการก่อนการคัดเลือกนักเรียนภาคปกติ โดยให้มีการจัดสอบแบบเลือกตอบ แต่สำหรับโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงจะมีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นและการสอบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษด้วยในขณะที่โรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกไม่มีกระบวนการดังกล่าว 2) โครงสร้างหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษทั้งสองโรงเรียนใช้โครงการเดียวกัน คือ อิงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนทั้งสองมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมือนกันหลายกิจกรรม ได้แก่ การสอนเสริมให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคการศึกษา การสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน กิจกรรม English Camp และกิจกรรมทัศนศึกษาแบบวันเดียว

งานด้านบริหารบุคคลทางการสอน จำแนกเป็น 1) การคัดเลือกบุคลากรของโรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกประสบปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง เนื่องจากมีนโยบายจ้างบุคลากรชาวต่างชาติที่เป็น native speaker เท่านั้น และไม่มียกยจ้างอาจารย์พิเศษมาช่วยสอน 2) สัญญาและอัตราจ้างโรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกจะมีอัตราการจ้างอาจารย์ในโครงการเท่ากันหมดไม่แบ่งเชื้อชาติ ในขณะที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีการแบ่งเป็นอาจารย์ประจำ และอาจารย์พิเศษ 3) การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ส่วนโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีบ้างแต่ไม่มากนัก และ 4) การร่วมงานระหว่างครูหลักสูตรปกติและหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษโรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกมีการร่วมงานบ้างแต่ไม่มากนัก ส่วนโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงจะค่อนข้างมากเพราะมีนโยบายที่ให้อาจารย์ปกติเข้าไปสังเกตการณ์การสอนในทุกรายวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ

งานบริการและกิจการนักเรียน โรงเรียนเบญจมาชฐาศูตินิกมีการแต่งตั้งรองหัวหน้าโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษฝ่ายกิจการนักเรียน ส่วนโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงไม่ได้มีการแยกเจ้าหน้าที่ออกมาดูแลเฉพาะ

งานด้านงบประมาณและธุรการของโรงเรียนทั้งสองรวมอยู่กับการจัดการของโรงเรียนในภาคปกติ และงบประมาณของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษไปเอื้อประโยชน์ให้นักเรียนภาคปกติในโรงเรียนด้วยเช่นกัน

งานด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนเบญจมราชูทิศมีการตั้งอาคารเรียนของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษแยกออกจากอาคารภาคเรียนปกติ ในขณะที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงไม่ได้มีการแยกออกมาเป็นอาคารแต่มีการแยกเป็นสัดส่วนในอาคารเรียน แต่ด้านสื่อและอุปกรณ์ทั้งสองโรงเรียนต่างก็มีการซื้อเพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนทั้งสองมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ชุมชนรับทราบและมีความสัมพันธ์กับชุมชนในแบบช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

งานด้านการเรียนการสอน ในด้าน 1) ความเข้าใจในหลักสูตร ทั้งสองโรงเรียนมีการอธิบายให้อาจารย์เข้าใจในหลักสูตรเหมือนกัน 2) แผนการสอน ทั้งสองโรงเรียนมีการทำแผนการสอนเพื่อวางเนื้อหาที่ต้องรับผิดชอบให้เหมาะสมกับเวลา 3) การสอน ทั้งสองโรงเรียนมีการสอนทั้งแบบบรรยายและการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการใช้สื่อแตกต่างกันไปในแต่ละรายวิชา และ 4) การวัดและประเมินผล ทั้งสองโรงเรียนเน้นการวัดผลโดยการทดสอบ โดยเน้นที่การสอบข้อเขียน

1.4 การประเมินผลโครงการทั้งสองโรงเรียนมีการประเมินผลโครงการจากแบบสอบถามความพึงพอใจในโครงการจากนักเรียนเหมือนกัน ซึ่งโรงเรียนเบญจมราชูทิศมีการขอความอนุเคราะห์จากสถาบันการศึกษาให้เข้ามาทำการวิจัย ในขณะที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีคณะกรรมการจากโรงเรียนโยธินบูรณะเข้ามาประเมินผลโครงการ

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ คือ การมีชื่อเสียงของโรงเรียน ความพร้อมด้านสื่อและอุปกรณ์ การจัดการด้านการเงินอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ คุณภาพของนักเรียน พื้นฐานครอบครัวนักเรียน และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยสนับสนุนของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง คือ ระบบการจัดการของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์โครงการที่หลากหลาย ความช่วยเหลือจากโรงเรียนพี่เลี้ยง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของอาจารย์พิเศษ พื้นฐานครอบครัวนักเรียน การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และทัศนคติที่ดีต่ออาจารย์ต่างชาติชาวเอเชีย

ส่วนอุปสรรคในดำเนินงานของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ คือ การกระจายงานไม่เหมาะสม การประสานงานด้านการบริการกับโรงเรียน ความยากลำบากในการสรรหาอาจารย์ การไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างของอาจารย์ อาจารย์ไม่ได้จบด้านการศึกษา อัตรา

ค่าตอบแทนอาจารย์สูง ความไม่พร้อมด้านภาษาของนักเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง ส่วนอุปสรรคของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง คือ สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ความยากลำบากในการจัดตารางสอน การประสานงานระหว่างอาจารย์พิเศษกับโรงเรียน การไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างของอาจารย์ อาจารย์ไม่ได้จบด้านการศึกษา เวลาของอาจารย์พิเศษมีให้นักเรียนค่อนข้างน้อย การขาดวินัยในห้องเรียน ความไม่พร้อมด้านภาษาของนักเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครอง

เสาวภา จันทรวงศ์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนสองภาษา English Program ระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าโครงการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และเลขานุการโครงการ ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยใช้เครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล สภาพและปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตร English Program และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินการจัดหลักสูตร English Program ซึ่งมีผลสรุป แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร และการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร โรงเรียนวางแผนการจัดหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลด้านความพร้อมของโรงเรียนและความพร้อมของผู้ปกครอง มีการจัดเตรียมอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยการอบรม และการศึกษาดูงาน จัดเตรียมอาคารสถานที่โดยการปรับปรุงชั้นเรียนใหม่ ใช้เอกสารประกอบหลักสูตรจากต่างประเทศ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร จัดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน จัดเตรียมการประเมินผลการจัดหลักสูตร โดยการส่งเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน ส่วนปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตร ขาดแคลนบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ และสภาพชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ด้านการดำเนินการจัดหลักสูตร โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่นการไปทัศนศึกษา และกิจกรรมกีฬา มีการใช้สื่อการสอนประเภทของจริง ส่วนการวัดและประเมินผลใช้การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ และมีการ

นิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนและเยี่ยมชั้นเรียน ปัญหาที่พบคือ พื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกัน

การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร ทางโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการเตรียมหลักสูตรโดยการสอบถามบุคลากรในโครงการและผู้ปกครอง มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดหลักสูตรโดยการพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอบถามจากอาจารย์ นักเรียนและผู้ปกครอง และการติดตามประเมินผลจะดำเนินการเมื่อสิ้นปีการศึกษา

กรกฤษ มีมงคล (2548) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนที่ศึกษาในโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ภาคปลายปีการศึกษา 2547 จำนวน 215 คน จำแนกเป็นครู 15 คน ผู้ปกครอง 100 คน และนักเรียน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าห้าระดับ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนและผู้ปกครองมีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่เป็นปัญหาหลักของนักเรียน และผู้ปกครอง คือนักเรียนต้องศึกษาเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมเพื่อที่จะนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และโครงการควรได้รับการสนับสนุนด้านสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ส่วนครูไม่มีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมและรายด้านในทุกด้าน แต่ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาด้านวิชาการและปัญหาที่มาจากตัวนักเรียน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการที่นักเรียนต้องใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และปัญหาการปรับตัวของนักเรียนเมื่อเข้าสู่การเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษา รวมไปถึงการที่สื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนควรมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการให้บริการนักเรียน

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2548) ได้มีการรายงานผลการติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

(English Program: EP) ในโรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2548 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียน เอกชนว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายที่ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงไร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนเอกชน ประชากรในการศึกษาคือ โรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และมีนักเรียนในโครงการ ในปีการศึกษา 2548 จำนวนทั้งสิ้น 113 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งจากการศึกษาพบว่า

ในด้านภาพรวมทั่วไปของโรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เปิดสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุด มีอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนอยู่ระหว่าง 60,001 – 80,000 บาท และส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนทั้งโครงการ English Program และภาคปกติ จำนวนโรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึงจุดสูงสุดในปีการศึกษา 2547 และลดลงในปีการศึกษา 2548 ครูชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นเจ้าของภาษาโดยมีสัญชาติอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ ฟิลิปปินส์และสหรัฐอเมริกา

ปัญหาที่พบคือ ครูชาวต่างชาติไม่ได้รับการบรรจุเป็นครูโรงเรียนเอกชน ครูชาวต่างชาติที่มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนหายากมาก มีอัตราค่าจ้าง-ออกสูง ไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง เรียกค่าจ้างสูง และมักย้ายไปโรงเรียนที่ให้ค่าจ้างสูงกว่า และนอกจากนี้ การบรรจุครูต่างชาติยังมีขั้นตอนมากและใช้เวลานาน

ด้านสภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนในภาพรวม ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับดี โดยข้อที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากที่สุด คือ มีอาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องประกอบการ และโรงฝึกงาน เป็นไปตามเกณฑ์ ส่วนปัญหาที่พบคือการพัฒนาครูผู้สอนในโครงการ English Program ไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ เนื่องจากครูชาวต่างชาติมีการเข้า-ออกสูง และโรงเรียนไม่มีการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถเข้าเรียนในโครงการ English Program โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในภาพรวม ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับดี โดยข้อที่ได้รับการประเมินในระดับที่ดีมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนผลการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับดี โดยผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนที่ได้รับการประเมินในระดับที่ดีมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ได้รับการประเมินในระดับที่ดีมากที่สุด คือ กล้าแสดงออก รองลงมาคือ มารยาท ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย และมีสัมมาคารวะ ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดเด่นของโรงเรียน English Program ในเรื่องของการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย

ในส่วนของความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนั้น ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่พึงภาษาอังกฤษดีขึ้น และรองลงมาคือนักเรียนชอบเรียนเป็นภาษาอังกฤษในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่วนผู้ปกครองมีความพอใจเป็นลำดับแรกคือ ความพึงพอใจต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการเป็นคนดี และรองลงมาคือ รายงานความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน ส่วนปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองพึงพอใจต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการปฏิบัติจริงเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับการตอบคำถามในลักษณะปลายเปิดของผู้ปกครองที่มีความเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาการเรียนการสอนให้มากขึ้น ควรมีการพูดคุยกันเป็นภาษาอังกฤษตลอดเวลา ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่สามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้ปกครองได้มากเท่าที่ควร

น้ำผึ้ง หมุดเพชร (2549) ได้ศึกษาผลกระทบของการเปิดหลักสูตรสองภาษาที่มีต่อครูที่สอนในหลักสูตรปกติระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นผลกระทบและปัญหาที่พบในการไม่ได้เข้าร่วมในโครงการการเรียนการสอนของหลักสูตรสองภาษาของครูและนักเรียนในหลักสูตรปกติที่อยู่ในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในด้านนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรสองภาษาได้รับการดูแลเอาใจใส่ในทุกๆ ด้าน ส่วนนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรปกติไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูและฝ่ายผู้บริหารเท่าที่ควร และนักเรียนในหลักสูตรปกติมีความบกพร่องในการอ่านเขียนจำนวนมาก ในด้านครู ครูในโครงการหลักสูตรสองภาษามีชั่วโมงสอนน้อย เกิดความหะหลวมในหน้าที่ และเกิดความเหลื่อมล้ำในหน้าที่การสอนสำหรับครูที่สอนในหลักสูตรปกติ จะมีจำนวนชั่วโมงสอนมาก และมีจำนวนนักเรียนในชั้นมาก และในด้านผู้บริหาร ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสนใจเอาใจใส่ครูและนักเรียนในหลักสูตรปกติเท่าที่ควร แต่จะมุ่งเน้นดูแลในการบริหารงานด้านหลักสูตรสองภาษามากเป็นพิเศษ ผู้บริหารมีนโยบายในการบริหารจัดการให้เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ครูทุกคนในโรงเรียน

ได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกครูที่จะไปสอนในหลักสูตรสองภาษา ผู้บริหารมีภาระงานที่ต้องดูแลมากขึ้น เพราะต้องบริหารดูแลทั้งหลักสูตรปกติและหลักสูตรสองภาษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

Lessow-Hurley (2001: 12-25) ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโครงการโรงเรียนสองภาษาในสหรัฐอเมริกาว่า แต่เดิมนั้นในสหรัฐอเมริกามีแต่โรงเรียนธรรมดา และเนื่องจากมีประชากรจำนวนมากที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่โดยเฉพาะในบางรัฐ ทำให้มีการตั้งโครงการโรงเรียนสองภาษาขึ้น เพื่อให้ทำให้นักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษดีขึ้นเช่นเดียวกับนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยแรกเริ่มได้มีการตั้งเป็นโครงการโรงเรียนสองภาษาแบบที่ยังคาบเกี่ยวกับแบบปกติอยู่ (Transitional Bilingual Program) ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน และคาดหวังให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้สำหรับในชั้นเรียนเท่านั้น แต่หลังจากนั้นกลับพบปัญหาหลายประการ เช่น การวัดความสามารถของนักเรียนเมื่อจบจากโครงการนั้นเป็นเพียงการประเมินความสามารถในแบบทั่วไป มิได้มีการวัดทักษะความรู้ทางภาษาที่ครอบคลุมสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูง โครงการนี้เป็นการลดขีดความสามารถทางภาษาให้เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เท่านั้น แต่ไม่ได้มีความช่วยเหลือสำหรับกลุ่มเด็กที่ใช้ได้แต่ภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว และโครงการคาดหวังให้นักเรียนเก่งภาษาอังกฤษแม้ว่าจะอยู่โครงการเพียง 3 ปี เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้นำไปสู่การปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น คือ มีลักษณะเป็นโครงการแบบรวม (Immersion Programs) ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งลักษณะของโครงการจะมีการรวมนักเรียนทั้งที่ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เข้าด้วยกันในชั้นเรียน ครูสามารถพูดภาษาแม่ของเด็กได้ด้วย และเด็กไม่ถูกคาดหวังหรือบังคับให้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างทันทีทันใด แต่จะมีการพูดในครั้งแรกเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการกระตุ้น ซึ่งเมื่อต่อๆ ไปจะสามารถทำให้ความสามารถทางภาษาอังกฤษค่อยๆ ดีขึ้นเอง และโครงสร้างที่วางไว้ในลักษณะดังกล่าวจะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในภาษาดีขึ้นด้วย และผลการใช้โครงการก็ได้รับการตอบรับที่ดีมากในประเทศแคนาดาว่าเป็นโครงสร้างที่ดีที่สุด เพราะไม่ทำให้เด็กสูญเสียความสามารถในการใช้ภาษาแม่ของตนเอง และยังสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นด้วย อีกทั้งยังเป็นผสมผสานทั้งในด้านภาษาและวัฒนธรรมในเวลาเดียวกัน ต่อมาได้มีการนำทั้งโปรแกรมสองภาษาและแบบรวมมาผสมผสานกันเป็นแบบรวมสองทาง (Two-Way Immersion Programs) ซึ่ง

เป็นโครงการที่เปิดให้สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม ซึ่งโครงการจะมีลักษณะดังนี้ คือ นักเรียนจะต้องเข้าร่วมในโครงการเป็นระยะเวลา 6 ปี อัตราส่วนของนักเรียนที่ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เท่ากัน การใช้ภาษาจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มอย่างระมัดระวัง นักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จะได้รับ การกระตุ้นให้ใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนแรกๆ หรือในเด็กเล็ก การศึกษาที่นักเรียนจะได้รับเป็น ลักษณะที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อระดับสูงได้ และผู้ปกครองต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ โรงเรียน ผลปรากฏว่าการดำเนินการของโครงการดังกล่าวเป็นไปได้ด้วยดี เนื่องจากเป็นการรวมนักเรียน ทั้งกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มเพื่อน และ มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาไปพร้อมๆ กัน

Banks (2003: 283) ได้รายงานสภาพการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาใน ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก แต่มีความหลากหลายทั้งทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม สูงอย่างสหรัฐอเมริกาว่า แม้คนส่วนใหญ่ในประเทศจะใช้ภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังประสบปัญหาในด้าน การดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาเช่นกัน ซึ่งปัญหาที่พบคือ การเพิ่มจำนวนของโรงเรียน สองภาษายังไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ซึ่งอาจเกิดจากหลาย สาเหตุ เช่น ปัญหาทางการเงิน จำนวนครูที่มีคุณสมบัติพอที่จะสามารถสอนในโครงการมีไม่มากพอ และปัญหาเกี่ยวกับประชากร เป็นต้น และประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่มีก่อให้เกิดปัญหา เช่นกันคือ ประเด็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษา เช่น การที่ครู จำเป็นต้องมีความรู้ทั้งในด้านทักษะและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้สำหรับการเรียนการสอนให้กับ เด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ การที่ครูต้องรู้และเข้าใจเด็กที่เข้ามาเรียนในโครงการ อีกทั้ง ยังเป็นการยากที่จะวางแผนการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือสังคม ให้กับ เด็กในขณะที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปด้วยในเวลาเดียวกัน และในเวลาต่อมาก็มีผู้วิจัยบางท่านได้ นำเสนอแนวทางในการสอนที่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการวางแผนการสอนในเนื้อหาวิชาอื่นได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Salinas, Franquiz and Guberman (2006: 203 - 207) ได้นำเสนอเกี่ยวกับวิธีการสอน นักเรียนที่เรียนในโครงการหลักสูตรสองภาษาในประเทศเม็กซิโกและสหรัฐอเมริกาที่มีการผสมผสาน ทางด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย และครูผู้สอนเองต้องมีความเข้าใจในตัวเด็กที่มีความแตกต่าง ทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี ในกรณีศึกษานี้เป็นการเรียนการสอนวิชาสังคม โดยครูจะยึดหลัก 3

ประการในการทำความเข้าใจและวางแผนการสอน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน คือ (1) ศึกษาวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของเด็ก เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานของเด็ก (2) วางแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้ากับวัฒนธรรมพื้นฐานของเด็ก โดยกำหนดหรือยึดคำศัพท์ที่สำคัญในแต่ละเรื่องเป็นหลัก แล้วนำสื่ออุปกรณ์ เช่น รูปภาพเข้ามาเชื่อมโยงเนื้อหาที่คำศัพท์เหล่านั้น และ (3) จัดทำหรือวางแผนการสอนที่มีความหลากหลายเพื่อรองรับความแตกต่างและควรเป็นกิจกรรมที่เป็นเรื่องทั่วๆ ไปที่เข้าใจได้ง่ายในชั้นเรียนของเด็กเล็ก ซึ่งการยึดหลัก 3 ประการนี้ สามารถนำมาปรับใช้และสอนนักเรียนให้เกิดความเข้าใจ และเรียนรู้ร่วมกันได้ ซึ่งก็อาจถือได้ว่าเป็นภาระที่หนักสำหรับครูผู้สอนในการเสาะแสวงหาวิธีการเพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จเช่นกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษา จะเห็นได้ว่ามีผู้ทำการสำรวจสภาพการดำเนินโครงการโรงเรียนสองภาษา และพบปัญหาจากการสำรวจคล้ายคลึงกันในหลายประเด็น สามารถนำมาสังเคราะห์ได้จากผลการสำรวจในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ พริมรสนนทภักดี (2547), เสาวภา จันทร์สงค์ (2547), กรกฤช มีมงคล (2548), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2548) และน้ำผึ้ง หมุดเพชร (2549) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	พริมรสนนทภักดี (2547)	เสาวภา จันทร์สงค์ (2547)	กรกฤช มีมงคล (2548)	ส.ช. (2548)	น้ำผึ้ง หมุดเพชร (2549)
ด้านนักเรียน					
1. นักเรียนขาดความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษ	✓				
2. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในชั้นเรียน	✓				
3. นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์/วิทยาศาสตร์				✓	
4. นักเรียนควรปรับปรุงทักษะในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้			✓	✓	
5. นักเรียนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น			✓		
6. นักเรียนที่เรียนในโครงการหลักสูตรสองภาษาเกิดความแตกแยกกับนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรปกติ					✓

ตารางที่ 1 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา (ต่อ)

ปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	พริมรศ นพภัฏ (2547)	เสาวภา จันทร์สิงค์ (2548)	กรกฤษ มีมงคล (2548)	ส.ช. (2548)	น้ำผึ้ง นมเดเพชร (2549)
7. นักเรียนมีพื้นความรู้ที่แตกต่างกัน		✓			
ด้านครู					
1. การขาดแคลนอาจารย์ชาวต่างชาติ	✓	✓			
2. มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย		✓		✓	
3. อาจารย์ชาวต่างชาติต้องการอัตราค่าตอบแทนสูง	✓	✓			
4. อาจารย์ชาวต่างชาติไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง	✓	✓			
5. อาจารย์ชาวต่างชาติไม่ได้จบในสาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์	✓	✓			
6. อาจารย์ชาวไทยขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ		✓			
7. อาจารย์พิเศษมีเวลาให้กับนักเรียนและมีความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียนน้อย	✓				
8. อาจารย์ที่สอนในระดับชั้นเดียวกันไม่สามารถปรับแผนการสอนให้ เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้		✓			✓
9. อาจารย์ที่สอนในโครงการหลักสูตรสองภาษา เกิดความแตกแยก กับอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรปกติ					✓
ด้านผู้ปกครอง					
1. ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับโครงการหลักสูตรสองภาษาสูง	✓			✓	
2. ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการ หลักสูตรสองภาษา		✓			
ด้านอื่นๆ					
1. การประสานงานไม่ดีเท่าที่ควร	✓				
2. การเปลี่ยนคาบเรียน เสียเวลาเดินย้ายห้องเรียน	✓				
3. สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนขาดแคลน	✓		✓		
4. การกระจายภาระงานระหว่างครูเหลื่อมล้ำกัน	✓				
5. ห้องสมุดมีหนังสือ, เอกสารตำราด้านวิชาการภาษาอังกฤษไม่ เพียงพอ		✓			

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา สามารถสรุปได้เป็น 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้ปกครอง และ ด้านอื่นๆ ซึ่งข้อมูลปัญหาดังกล่าว จะนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างระบุและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการแก้ไขปัญหาค่าดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาต่อไป

ตอนที่ 2 เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว ผู้วิจัยขอเสนอเป็น 2 ส่วน คือ (1) แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว และ (2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว (Fault Tree Analysis: FTA)

เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว สำหรับบางงานวิจัยเรียกวิธีการนี้ว่าการวิเคราะห์ฟอลท์ทรี ซึ่งเป็นทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษ และบางครั้งอาจเรียกว่า การวิเคราะห์ FTA แต่สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเรียกว่า เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว เดิมวิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้ในวงการวิศวกรรม ซึ่งมีการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสร้างโครงข่ายของความคิดเป็นองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เป็นวิธีการที่ซับซ้อนหากเปรียบเทียบกับวิธีการวิเคราะห์สาเหตุวิธีการอื่นๆ แต่นับว่าเป็นวิธีที่ทรงพลังที่สุด เพราะมีการแสดงความผิดพลาดหรือความล้มเหลวประกอบการวิเคราะห์ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์คือ เพื่อการรู้และหาทางหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ต่อมาเทคนิคการวิเคราะห์นี้ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษา เช่น การวางแผน การจัดการ และการประเมิน โดยมี Witkin และ Stephen (1968, 1973 อ้างถึงใน Witkin & Altschuld, 1995) เป็นคนแรกที่น่ามาประยุกต์ใช้

สำหรับความหมายของการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว มีผู้ได้กล่าวถึงเทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว (Fault Tree Analysis: FTA) ไว้ดังนี้

Witkin and Altschuld (1995) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ FTA ว่า เป็นวิธีการที่เริ่มต้นโดยการรวบรวมปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายของปัญหา และการวิเคราะห์ต้นไม้แห่ง

ความล้มเหลวนี้ เป็นวิธีการที่น่าสนใจและสามารถระบุสาเหตุของปัญหาได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีกรหนึ่งด้วย

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis) หรือการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว เป็นวิธีวิเคราะห์สาเหตุวิธีกรหนึ่ง ซึ่งถือเป็นวิธีกรวิเคราะห์สาเหตุที่ทรงพลังที่สุด เพราะผลการวิเคราะห์ได้แสดงให้เห็นความผิดพลาดหรือความล้มเหลว และมีจุดมุ่งหมายที่การรู้และหาทางหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดนั้นๆ

จากความหมายดังกล่าว เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว จึงเป็นเทคนิคที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีการแสดงให้เห็นถึงความผิดพลาด และทำให้สามารถเรียนรู้และหลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดพลาดได้

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

Witkin and Altschuld (1995) ได้เสนอแนวทางในการสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลวไว้ว่าสามารถทำได้โดยทำตามขั้นตอนต่างๆ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความสำเร็จ
2. การเลือกเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
4. การสังเคราะห์เหตุการณ์เพื่อสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว ประกอบด้วยสัญลักษณ์ของเหตุการณ์ (event symbols) และประตูเชิงตรรกะ (logic gate symbols) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (Barlow และ Chatterjee, 1973 และ อมรรรัตน์ คำแดง, 2539 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ FTA มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) สัญลักษณ์เหตุการณ์เบื้องต้น 2) สัญลักษณ์คั่นกลาง 3) สัญลักษณ์ของเหตุการณ์เงื่อนไข และ 4) สัญลักษณ์ของประตูตรรกะ

1. สัญลักษณ์เหตุการณ์เบื้องต้น (primary event symbols) ใช้แสดงเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุแรกเริ่มที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

เหตุการณ์พื้นฐาน (basic event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปวงกลม ○ หมายถึง

เหตุการณ์หรือสาเหตุที่ทุกคนสามารถรับรู้หรือเข้าใจได้โดยไม่ต้องวิเคราะห์ต่อไป อาจเนื่องจากเป็นสาเหตุที่ชัดเจนแล้ว หรือเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้

เหตุการณ์ที่ไม่สามารถวิเคราะห์ต่อไปได้อีก (undeveloped event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หมายถึงหมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุมาอธิบายได้อีกเช่นกัน ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดของข้อมูล หรือเหตุการณ์นั้นมีโอกาสเกิดน้อย หรืออาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ซึ่งไม่ได้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์ที่เพียงพอแล้ว มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้เช่นกัน

เหตุการณ์ภายนอก (external event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปบ้าน หมายถึง เหตุการณ์ที่คาดว่าอาจจะเกิดได้ แต่ไม่ใช่ความล้มเหลว และไม่ค่อยสำคัญ

2. สัญลักษณ์คั่นกลาง (intermediate event symbols) ใช้แสดงเหตุการณ์ที่อาจเป็นเหตุ นำเข้าหรืออาจเป็นผลผลิต แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้มากที่สุดในการวางแผนภาพ

3. สัญลักษณ์ของเหตุการณ์เงื่อนไข (conditioning event) ใช้แสดงเหตุการณ์ที่เป็นเงื่อนไข เฉพาะ หรือข้อจำกัด แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปวงรี เป็นสัญลักษณ์ที่ร่วมกับประตูตรรกะ

4. สัญลักษณ์ของประตูตรรกะ (logic gate symbols) มี 5 สัญลักษณ์ดังนี้

ประตูเชิงตรรกะ “และ” (and) หมายถึง เหตุการณ์ผลลัพธ์จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเหตุการณ์ นำเข้าทุกๆ เหตุการณ์เกิดขึ้นร่วมกัน

ประตูเชิงตรรกะ “หรือ” (or) หมายถึง เหตุการณ์ผลลัพธ์อาจเกิดขึ้นได้จากเหตุการณ์ นำเข้าอย่างน้อยที่สุด 1 เหตุการณ์

ประตูเชิงตรรกะ “หรือเฉพาะ” (exclusive) หมายถึง เหตุการณ์ผลลัพธ์เกิดขึ้นจาก เหตุการณ์นำเข้ามากกว่า 1 เหตุการณ์ ไม่ได้

ประตูเชิงตรรกะ “และ - ลำดับ” (priority) หมายถึง เหตุการณ์ผลลัพธ์จะเกิดขึ้น ต่อเมื่อเหตุการณ์นำเข้าทุกเหตุการณ์เกิดขึ้นร่วมกัน แต่มีลำดับของเหตุการณ์เรียงจากซ้ายไปขวา หรือ ขวาไปซ้ายของแผนภาพ

ประตูเชิงตรรกะ “สกัดกั้น” (inhibit) หมายถึง เหตุการณ์ผลลัพธ์จะเกิดขึ้นจาก เหตุการณ์นำเข้าก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข

สัญลักษณ์การโยกย้ายเข้า (transfer in) หมายถึง เหตุการณ์ในแผนภาพจะมีการ

โยกย้ายเข้าไปแสดงในส่วนอื่นๆ หรือหน้าอื่นๆ เนื่องจากพื้นที่ในหน้านั้นไม่เพียงพอที่จำแสดง เหตุการณ์ร่วมอื่นๆ ที่เป็นสาเหตุอีกได้

สัญลักษณ์การโยกย้ายออก (transfer out) \triangleleft หมายถึง การแสดงให้เห็นว่าเป็น เหตุการณ์ที่ถูกย้ายออกจากแผนภาพในหน้าก่อนหน้า หรือส่วนบนของหน้านั้น แต่ยังคงเป็นส่วนหนึ่ง ของหน้านั้นอยู่

เมื่อสร้างแผนภูมิต้นไม้แล้ว ลำดับต่อไปจะต้องกำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์ หรือสาเหตุย่อย ให้มีค่ารวมกันเป็น 1 แต่อาจมีการกำหนดให้เป็น 100 คะแนนเพื่อให้เข้าใจง่ายได้ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความน่าจะเป็นของชุดเหตุการณ์ที่น้อยที่สุด (min cut set) โดยมีข้อตกลง เบื้องต้นว่า ชุดของเหตุการณ์ที่มีจำนวนน้อยกว่า ย่อมมีโอกาสในการเกิดได้มากกว่า และสามารถหา แนวทางในการแก้ไขได้ง่ายกว่า จึงให้ลำดับความสำคัญเรียงจากชุดของเหตุการณ์ที่มีจำนวนสาเหตุ น้อยไปมาก และกรณีที่มีจำนวนเท่ากัน ให้พิจารณาที่สาเหตุเบื้องต้น หากว่าสาเหตุนั้นเป็นเหตุการณ์ นำเข้า ของสาเหตุผลลัพธ์มากกว่าชุดของเหตุการณ์อื่นๆ แสดงว่าชุดของเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญ มากกว่า (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว

อมรรัตน์ คำแดง (2539) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรีสำหรับการ วิเคราะห์สาเหตุในการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ครู โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้การวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรีสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุในการประเมิน ความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศ การศึกษา ส่วนขั้นตอนในการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินความต้องการจำเป็น โดยใช้ กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยการสำรวจความต้องการ จำเป็นจากแบบสอบถาม การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยเทคนิคการให้น้ำหนัก รายคู่ และการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิคฟอลท์ทรี 2) การศึกษาความ เหมาะสมจากการประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรีโดยการศึกษาความคิดเห็นของผู้มี ส่วนร่วมในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรี และศึกษาระดับความสอดคล้องของสาเหตุโดย การเปรียบเทียบผลที่ได้รับกับการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

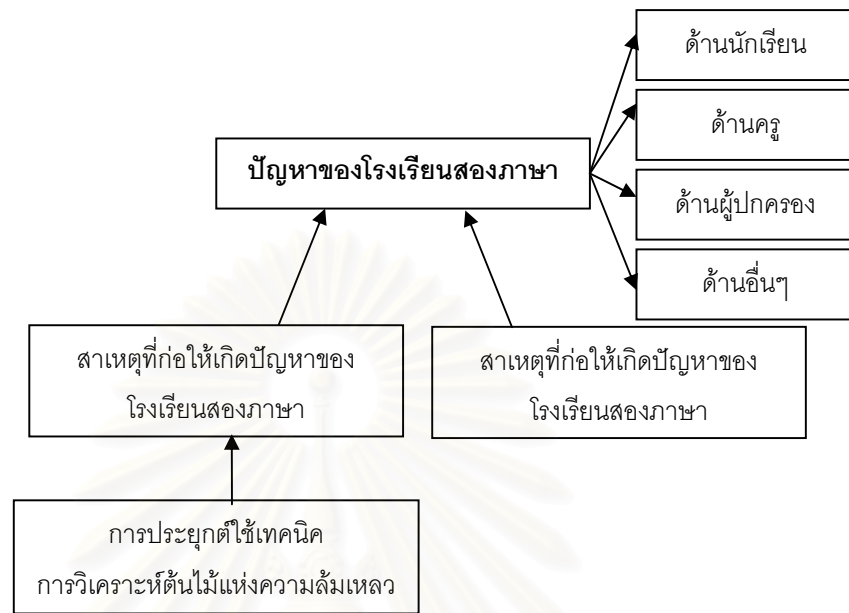
ทางการศึกษา ทำให้พบว่าการสำรวจความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้คู่มือความต้องการจำเป็นทั้งในส่วนของกระบวนการใช้คู่มือ และผลผลิตที่เกิดขึ้นกับตัวครู โดยความต้องการจำเป็นที่มีลำดับความสำคัญสูงสุด คือ การนิเทศจากภายนอกมีการดำเนินการไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ นอกจากนี้ ยังพบว่าการวิเคราะห์แบบพอลท์ทรี มีความเหมาะสมสำหรับการประยุกต์ใช้เพื่อการวิเคราะห์สาเหตุในทางการศึกษา และสามารถปฏิบัติได้ไม่ยาก ผู้มีส่วนร่วมในการใช้เกิดความพึงพอใจ และสาเหตุที่ได้จากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาค่อนข้างมาก แต่มีความสอดคล้องน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร โดยสาเหตุอาจเนื่องมาจากเอกสารที่นำมาสังเคราะห์เป็นเอกสารที่ค้นคว้าวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ต่างระดับที่ทำการศึกษา และบริบทต่างกันเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจส่งผลให้สาเหตุที่วิเคราะห์ได้มีความสอดคล้องน้อย อีกทั้งความไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากการที่การวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีสามารถวิเคราะห์สาเหตุได้ละเอียดและลึกซึ้งกว่าการศึกษาโดยใช้วิธีการเชิงสำรวจในเอกสาร เพราะสาเหตุที่ไม่สอดคล้องกันนั้นส่วนใหญ่เป็นสาเหตุย่อยของสาเหตุหลักอีกระดับหนึ่ง

สายรุ้ง แสงแจ้ง (2540) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโมเดลปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต โดยการวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีและลิสเรล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์โดยใช้การวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีและลิสเรล โดยมีกลุ่มประชากรที่ศึกษาจำนวน 258 คน เป็นนิสิตที่เรียนในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2538 โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์แบบพอลท์ทรี ซึ่งสารสนเทศที่ได้ถูกนำมารวมกับสารสนเทศ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเป็นโมเดลเชิงสมมติฐาน และ 2) การตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์เอกสารเพียงอย่างเดียวมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีและการสังเคราะห์เอกสาร ซึ่งผู้ทำวิจัยได้อภิปรายผลไว้ว่า สาเหตุทำให้โมเดลที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีและการสังเคราะห์เอกสารไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เท่ากับโมเดลที่พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารเพียงอย่างเดียว เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ร่วมกระบวนการเพียงฝ่ายเดียว คือนิสิต จึงอาจไม่ครอบคลุมตัวแปรทุกด้าน เพราะตัวแปรส่วนใหญ่เป็นสาเหตุจากปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ มากกว่านิสิต

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลวสามารถให้ผลการวิเคราะห์ที่ดี เนื่องจากมีความเหมาะสมสำหรับการประยุกต์ใช้เพื่อการวิเคราะห์สาเหตุในทางการศึกษา และสามารถปฏิบัติได้ไม่ยาก ผู้มีส่วนร่วมในการใช้เกิดความพึงพอใจ และสาเหตุที่ได้จากการวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาค่อนข้างมาก ดังปรากฏในผลงานวิจัยของ อมรรัตน์ คำแดง (2539) และวิธีการวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลวมีการชี้ให้เห็นถึงทั้งสาเหตุ และสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้น ดังตัวอย่างในงานวิจัยของ สายรุ้ง แสงแจ้ง (2540) จึงทำให้ผู้วิจัยนำแนวคิดของเทคนิคดังกล่าวมาประยุกต์ในการศึกษาครั้งนี้ แต่สำหรับบริบททางการศึกษาอาจมีข้อดีอยู่ในการใช้เทคนิคนี้อยู่บ้าง ในส่วนของการกำหนดค่าความน่าจะเป็น เนื่องจากไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นค่าความน่าจะเป็นได้อย่างชัดเจน เพราะต้องอาศัยการกำหนดค่าขึ้นโดยผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์เท่านั้น ดังนั้นค่าที่ได้จึงเป็นเพียงค่าที่กำหนดขึ้นตามการรับรู้ของกลุ่มผู้เข้าร่วมการวิเคราะห์เท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลยืนยันได้อย่างชัดเจนดังเช่นในการประยุกต์ใช้กับด้านอุตสาหกรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลวมาประยุกต์ใช้เพียงบางส่วนที่เป็นการสร้างแผนภาพ เพื่อให้การคิดวิเคราะห์ในการสนทนากลุ่มเป็นระบบยิ่งขึ้น และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการกำหนดโดยการสนทนากลุ่มจะถือเป็นเพียงค่านำหน้าความสำคัญตามการรับรู้เท่านั้น

ตอนที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษาและการวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลว ทำให้สรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ว่า โรงเรียนสองภาษายังประสบปัญหาอยู่หลายประการ และสามารถจำแนกออกเป็น ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้ปกครอง และด้านอื่นๆ ซึ่งปัญหาของโรงเรียนสองภาษาสามารถนำมาวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาได้ โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ต้นไม้มุ่งความล้มเหลวประกอบการสนทนากลุ่มเพื่อให้การวิเคราะห์มีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สุดท้ายปัญหาของโรงเรียนสองภาษาจะได้รับกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษา และผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพที่ 1

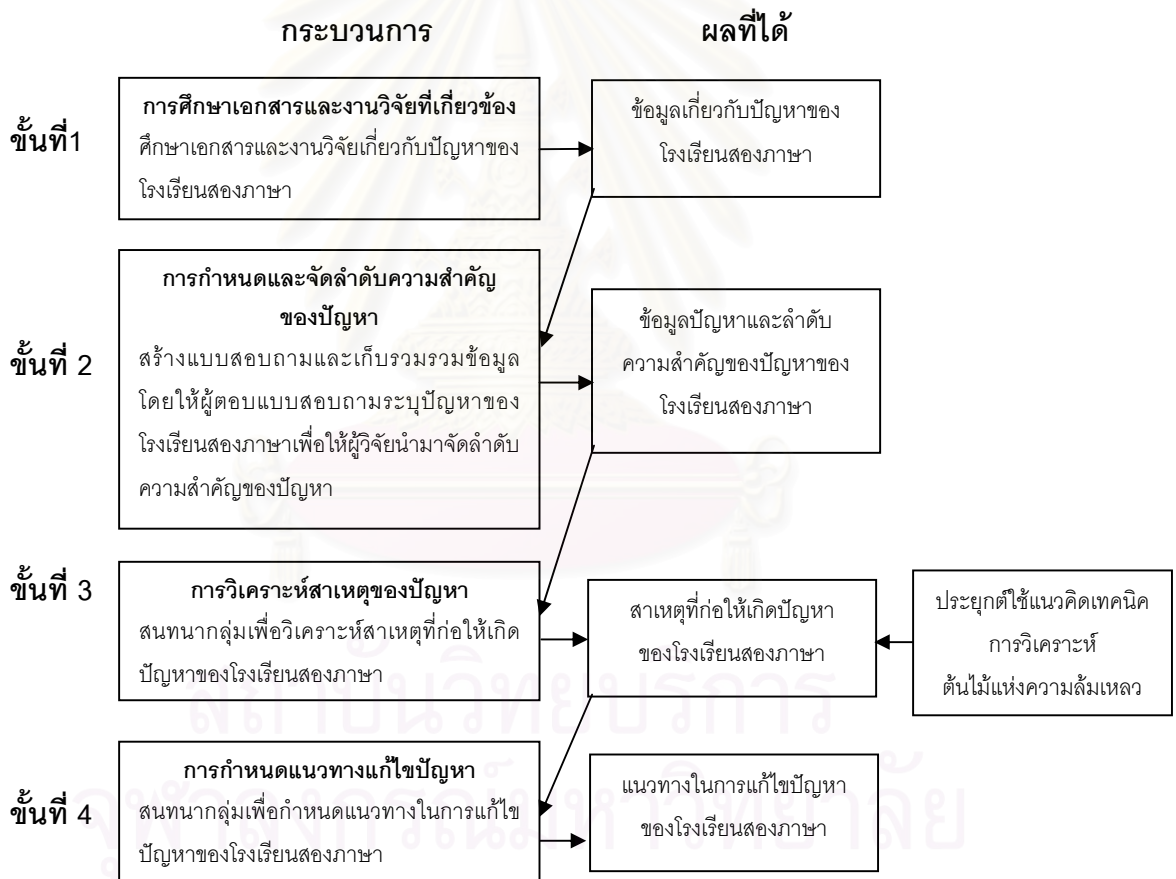
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและจัดลำดับความสำคัญปัญหาของโรงเรียนสองภาษา วิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาและแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อแก้ไขปัญหของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการวิจัยดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

สำหรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลักสูตรสองภาษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา และทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการวิเคราะห์หัตถ์ไม้แห่งความล้มเหลวเพื่อที่จะนำแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์หัตถ์ไม้แห่งความล้มเหลวมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ขั้นที่ 2 การกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนสองภาษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 73 โรงเรียน ซึ่งมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษา ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาเพื่อกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินของโรงเรียนสองภาษา

การคัดเลือกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตรของ YAMANE ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษจำนวน 62 โรงเรียน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลคือ หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาโรงเรียนละ 1 คน ดังนั้นจึงมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 62 คน ซึ่งมีรายละเอียดการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N e^2}$$

N แทนจำนวนประชากร

n แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{73}{1 + (73 \times 0.05^2)}$$

$$n = 61.7362$$

$$\approx 62$$

และเพื่อเป็นการป้องกันการสูญหายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 73 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการกำหนดและจัดลำดับความต้องการจำเป็น

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำรวจปัญหาของโรงเรียนสองภาษาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยแบบสอบถามประกอบไปด้วยปัญหาด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้ปกครอง และด้านอื่นๆ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระยะเวลาที่สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษา และวุฒิการศึกษา จำนวน 4 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา จำนวน 25 ข้อ ได้แก่ ด้านนักเรียน 7 ข้อ ด้านครู 9 ข้อ ด้านผู้ปกครอง 2 ข้อ และด้านอื่นๆ 7 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” โดยมีเกณฑ์ในการตอบได้แก่

5	หมายถึง	มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาเกิดขึ้นในระดับน้อยที่สุด

การแบ่งระดับคะแนน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 – 3.49	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีปัญหาในระดับน้อยมาก

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษาเพื่อระบุปัญหาที่จะทำการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสภาพปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในปัจจุบัน และนำไปสู่การตัดสินใจเลือกรูปแบบของแบบสอบถาม

2. ร่างแบบสอบถาม และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณของข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีโครงสร้างของแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม

ข้อที่	ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา	จำนวนข้อ	คิดเป็นร้อยละ	ข้อที่
1	ด้านนักเรียน	7	28	1 – 7
2	ด้านครู	9	36	8 – 16
3	ด้านผู้ปกครอง	2	8	17 – 18
4	ด้านอื่นๆ	7	28	19 – 25
	รวม	25	100	

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษา จำนวน 5 คน ได้แก่ อาจารย์ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี หรือมีผลงานทางวิชาการจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโครงการหลักสูตรสองภาษา และมีประสบการณ์ในการทำงานในเรื่องโครงการหลักสูตรสองภาษาไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน และอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรสองภาษามาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 ปีจำนวน 3 คน โดยรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏอยู่ใน ภาคผนวก ข

4. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อคำถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ โดยผลจากการปรับปรุงแบบสอบถามทำให้ข้อคำถามบางข้อถูกนำมารวมกัน และข้อคำถามที่เป็นไม่สะท้อนสภาพปัญหาของโรงเรียนสองเนื่องจากเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนทั่วไป หรืออาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนสองภาษาเป็นจำนวนน้อยจะถูกตัดทิ้ง ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ข้อความเดิม	IOC	ข้อความที่ปรับแก้/ ผลการตรวจสอบ
ด้านนักเรียน		
1. นักเรียนขาดความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษ	0.60	1. นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร
2. นักเรียนขาดระเบียบวินัยในชั้นเรียน	0.20	ตัดทิ้ง
3. นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	0.20	ตัดทิ้ง
4. นักเรียนต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	0.60	ควรแยกเป็น 2. นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ 3. นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
5. นักเรียนที่เรียนในโครงการเกิดความแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรปกติ	0.40	ตัดทิ้ง
6. นักเรียนมีพื้นความรู้ที่แตกต่างกัน	0.00	ตัดทิ้ง
ด้านครู		
7. การขาดแคลนอาจารย์ชาวต่างชาติ	0.60	4. คงเดิม
8. มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์บ่อย	0.60	5. มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย เช่น ทุกภาคเรียน หรือ ทุกปี

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อคำถามเดิม	IOC	ข้อความที่ปรับแก้/ ผลการตรวจสอบ
9. คุณภาพครูชาวต่างชาติ	1.00	ควรรวมเป็นข้อเดียวกัน คือ 6. คุณภาพครูชาวต่างชาติ
10. อาจารย์ชาวต่างชาติไม่ได้จบการศึกษาในสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์		
11. อาจารย์ที่สอนในโครงการ เกิดความแตกแยกกับอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรปกติ	-0.40	ตัดทิ้ง
ด้านผู้ปกครอง		
1. ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการ	1.00	9. คงเดิม
2. ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการ	1.00	10. คงเดิม
ด้านอื่นๆ		
1. การกระจายภาระงานเหลื่อมล้ำกัน	0.20	ตัดทิ้ง
2. ห้องสมุดมีหนังสือ, เอกสารตำราด้านวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ	0.20	ควรรวมเป็นข้อเดียวกัน คือ 11. ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ
3. ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนน้อย	0.80	
4. การไม่ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถเข้าเรียนในโครงการโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย	-0.40	ตัดทิ้ง

หลังจากผู้วิจัยปรับข้อความในแบบสอบถามแล้ว สามารถนำมาสรุปเป็นโครงสร้างแบบสอบถามใหม่ได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 โครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถามที่นำไปใช้จริงในตอนี่ 2

ข้อที่	เนื้อหา	จำนวนข้อ	ร้อยละ	ข้อที่
1	ด้านนักเรียน	3	27.27	1 – 3
2	ด้านครู	5	45.45	4 – 8
3	ด้านผู้ปกครอง	2	18.18	9 – 10
4	ด้านอื่นๆ	1	9.10	11
	รวม	11	100	

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลในการระบุและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกรณีที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตที่ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้สะดวก ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 18 โรงเรียน ในกรณีที่โรงเรียนตั้งอยู่ไกล เช่น แถบชานเมือง และผู้วิจัยไม่สามารถเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจึงใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 55 โรงเรียน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2551 โดยการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 73 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.23

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลในตอนี่ 1 และทำการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยนำข้อมูลจากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ในตอนี่ 2 มาเรียงหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ซึ่งค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นสถิติที่เหมาะสมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เนื่องจากการกระจายของข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นโค้งปกติ ดังนั้นค่ามัชฌิมเลขคณิตจึงเป็นค่าที่เหมาะสมทำให้ได้ลำดับของปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครเรียงจากมากไปน้อย

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษามีรายละเอียดดังนี้

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกโรงเรียนกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มโดยการคัดเลือกอย่างเจาะจง (purposive sampling) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ซึ่งใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เลือกโรงเรียนที่ประสบปัญหาแตกต่างกันเพื่อให้สามารถครอบคลุมประเด็นปัญหาได้ครบถ้วนทุกปัญหา โดยพิจารณาจากผลการตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 โรงเรียนละ 1 คน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ทำให้ได้กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา คือ แบบกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุที่ปรับมาจากของ สายรุ่ง แสงแจ้ง (2540) โดยหัวข้อที่จะนำมาสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุในแต่ละด้านจะได้จากการตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแบบกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุแต่ละสาเหตุโดยกำหนดให้น้ำหนักรวมเป็นด้านละ 100 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจากโรงเรียนต่างๆ จำนวน 6 โรงเรียน ดังมีรายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มปรากฏในภาคผนวก ข โดยการสนทนากลุ่มจัดขึ้น ณ ห้อง 504 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 13 มีนาคม 2551 เวลา 13:00 – 15:00 น. เพื่อทำการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) แจกวัสดุประสงค์ในการจัดสนทนากลุ่ม แสดงผลการระบุความต้องการจำเป็นในตอนต้นที่ 2 ของแบบสอบถาม และอธิบายขั้นตอนที่จะให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มปฏิบัติ
- 2) เสนอประเด็นความต้องการจำเป็นที่เป็นปัญหาด้านนักเรียนที่ต้องการให้ผู้เข้าร่วมวิเคราะห์ โดยติดหัวข้อไว้บนกระดาน
- 3) แจกกระดาษและปากกาให้ผู้เข้าร่วมกลุ่ม สำหรับจดความคิด

- 4) ให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มต่างคนต่างเขียนสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาตามแต่ละโรงเรียนเคยประสบลงในกระดาษที่แจกให้
- 5) นำสาเหตุที่ระบุได้ของทุกคนมาเขียนบนกระดาน และโดยให้นำเสนอทีละคน และเสนอเฉพาะสาเหตุที่ไม่ซ้ำกัน
- 6) ให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มอภิปรายทำความเข้าใจกับสาเหตุแต่ละสาเหตุ
- 7) ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุย่อยๆ และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาเหตุต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นต้นไม้แห่งความล้มเหลวบนกระดาน
- 8) ร่วมกันสรุปแผนภาพต้นไม้แห่งความล้มเหลวและสำรวจความคิดเห็นเพิ่มเติม
- 9) ผู้ช่วยของผู้วิจัยบันทึกสาเหตุที่ก่อให้เกิดความต้องการจำเป็นลงในแบบกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุ และนำไปถ่ายเอกสารเพื่อเตรียมให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มได้กำหนดน้ำหนักความสำคัญในขั้นตอนต่อไป
- 10) ผู้วิจัยอธิบายวิธีการในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุและให้เวลาในการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุลงในแบบกำหนดน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุ
- 11) ผู้วิจัยรวบรวมแบบกำหนดน้ำหนักที่ผู้เข้าร่วมกลุ่มได้กำหนดน้ำหนักแล้ว และเริ่มดำเนินซ้ำตั้งแต่ข้อที่ 2) ถึง 11) แต่เปลี่ยนประเด็นที่สนทนาเป็นด้านครู และผู้ปกครองตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว (Fault Tree Analysis: FTA) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา โดยอาศัยการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุเพื่อพิจารณาว่าสาเหตุใดน่าจะเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลในเกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา โดยมีขั้นตอนการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว (Fault Tree Analysis: FTA) คือ

- 1) วิเคราะห์ความสำเร็จและเลือกเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
- 2) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
- 3) สังเคราะห์เหตุการณ์เพื่อสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลว

และในการสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลวมีสัญลักษณ์ที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการสร้างต้นไม้แห่งความล้มเหลวในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. เหตุการณ์พื้นฐาน (basic event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปวงกลม ○ หมายถึง เหตุการณ์หรือสาเหตุที่ทุกคนสามารถรับรู้หรือเข้าใจได้ โดยไม่ต้องวิเคราะห์ต่อไป อาจเนื่องจากเป็นสาเหตุที่ชัดเจนแล้ว หรือเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้

2. เหตุการณ์ที่ยังไม่พัฒนา (undeveloped event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ◊ หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุมาอธิบายได้อีกเช่นกัน ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดของข้อมูล หรือเหตุการณ์นั้นมีโอกาสเกิดน้อย หรืออาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ซึ่งไม่ได้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์ที่เพียงพอแล้ว มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้เช่นกัน

3. สัญลักษณ์คั่นกลาง (intermediate event symbols) ใช้แสดงเหตุการณ์ที่อาจเป็นเหตุ นำเข้าหรืออาจเป็นผลผลิต แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า □ หมายถึง สาเหตุที่ต้องได้รับการพัฒนาหรือวิเคราะห์ต่อไปอีก

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มโดยการคัดเลือกอย่างเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ซึ่งจะคัดเลือกโรงเรียนที่มีผลการดำเนินการดี (good practice) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มเดียวกับที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกให้มาร่วมวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา คือ ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษา โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกโรงเรียน คือ เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนโครงการโรงเรียนสองภาษามาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 ปี และได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษาว่าเป็นโรงเรียนที่มีการดำเนินการดี โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ทำให้ได้กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาคือ แนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มพิจารณาสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในด้านนักเรียนที่ผู้วิจัยนำเสนอ โดยประเด็นที่ผู้วิจัยนำเสนอเป็นประเด็นที่ได้จากการจัดลำดับความสำคัญโดยการ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่ามีอะไรบ้าง

2. ให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มระบุความสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในแต่ละข้อ พร้อมให้เหตุผลสนับสนุนแนวทางต่างๆ

หลังจากกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยนำเสนอปัญหาในด้านครู และผู้ปกครองให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนาได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อไปตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจากโรงเรียนต่างๆ จำนวน 6 โรงเรียน ดังมีรายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มปรากฏในภาคผนวก ข โดยการสนทนากลุ่มจัดขึ้น ณ ห้อง 504 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 13 มีนาคม 2551 เวลา 15:00 – 17:00 น. เพื่อทำการกำหนดแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) แจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดสนทนากลุ่ม และอธิบายขั้นตอนที่จะให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มปฏิบัติ
- 2) นำเสนอหัวข้อที่จะให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนักเรียน โดยผู้วิจัยติดหัวข้อไว้บนกระดาน
- 3) แจกกระดาษและปากกาให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มใช้ในการทดความคิด
- 4) ให้ผู้เข้าร่วมกลุ่มเขียนแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหของโรงเรียนสองภาษาลงในกระดาษที่แจกให้
- 5) ผู้เข้าร่วมกลุ่มเสนอแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขปัญหของโรงเรียนสองภาษาโดยนำเสนอเฉพาะแนวทางที่ไม่ซ้ำกัน และนำมาเขียนบนกระดาน
- 6) ร่วมกันอภิปรายและทำความเข้าใจกับแนวทางที่เสนอ และกำหนดแนวทางหลักขึ้นมาเพื่อจัดแนวทางที่เสนอบนกระดานเข้ากลุ่มหลักๆ ที่กำหนดขึ้น
- 7) คัดเลือกแนวทางที่เหลือเพียงแนวทางที่สำคัญเท่านั้น ซึ่งใช้เกณฑ์คือ ร้อยละ 80 ขึ้นไป (ไม่ต่ำกว่า 5 คน) ของผู้เข้าร่วมกลุ่ม ลงมติคะแนนเสียงโดยการยกมือเห็นว่าเป็นแนวทางที่สำคัญ
- 8) คัดเลือกแนวทางรองในแต่ละแนวทางหลักไม่เกินแนวทางละ 5 ประเด็น ตามคะแนนเสียง
- 9) สรุปแนวทางหลักและแนวทางรองที่ใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา

10) ดำเนินการซ้ำตั้งแต่ข้อที่ 4) ถึง 9) โดยเปลี่ยนประเด็นที่วิเคราะห์เป็นด้านครู และด้านผู้ปกครองตามลำดับ

11) ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์แนวทางในการแก้ไขปัญหที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้กำหนด เพื่อนำไปสร้างเป็นข้อสรุปที่แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในทั้งในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของโรงเรียนสองภาษาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ตอนที่ 3 ผลการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

จากการสำรวจความปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้วยแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 73 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.23 แบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ 2) ข้อมูลปัญหาของโรงเรียนสองภาษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษาคือ หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	3	5.77
2) หญิง	49	94.23
รวม	52	100

ตารางที่ 5 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
1) ต่ำกว่า 25 ปี	0	0
2) 26-30	4	7.69
3) 31-35	8	15.38
4) 36-40	5	9.62
5) 41-45	9	17.31
6) 46-50	11	21.15
7) 51-55	12	23.08
8) 56 ปีขึ้นไป	3	5.77
รวม	52	100
3. ระยะเวลาที่เข้าร่วมในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ		
1) 1-3 ปี	21	40.38
2) 4-6 ปี	17	32.69
3) 7-9 ปี	9	17.31
4) 10 ปีขึ้นไป	5	9.62
รวม	52	100
4. วุฒิการศึกษา		
1) ครุศาสตร์ หรือ ศึกษาศาสตร์	43	82.69
2) อื่นๆ	9	17.31
รวม	52	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 94.23) มากกว่าชาย (ร้อยละ 5.77) ส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 51 ถึง 55 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 23.08) รองลงมาคือ 46 ถึง 50 ปี (ร้อยละ 21.15) เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่เข้าร่วมในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เข้าร่วมระยะเวลา 1 ถึง 3 ปี

(ร้อยละ 40.38) รองลงมาคือ 4 ถึง 6 ปี (ร้อยละ 32.69) และเมื่อพิจารณาวุฒิการศึกษของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีผู้จบการศึกษาจากคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.69) ซึ่งมากกว่าผู้ที่จบการศึกษาในสาขาอื่นๆ (ร้อยละ 17.31)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านครู 3) ด้านผู้ปกครอง และ 4) ด้านอื่นๆ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มาเรียงหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต เมื่อเรียงค่าจากมากไปน้อย ทำให้ได้ลำดับความสำคัญของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครเรียงจากมากไปน้อย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 6 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาจำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ลำดับความสำคัญ
1. ด้านนักเรียน			
1) นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร	3.23	0.78	3
2) นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้	3.27	0.84	2
3) นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.58	1.38	1
2. ด้านครู			
1) การขาดแคลนครูชาวต่างชาติ	3.48	0.98	3
2) การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย เช่น ทุภาคเรียน หรือ ทุกปี	3.54	0.87	2
3) คุณภาพของครูชาวต่างชาติ	3.98	0.98	1
4) อาจารย์ชาวไทยขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	3.35	0.77	4
5) อาจารย์พิเศษมีเวลาให้กับนักเรียนน้อย	3.15	1.06	5

ตารางที่ 6 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาจำแนกเป็นรายด้าน (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ลำดับ ความสำคัญ
3. ด้านผู้ปกครอง			
1) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษา	3.67	1.204	1
2) ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา	2.85	1.02	2
4. ด้านอื่นๆ			
ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ	3.12	1.04	1

จากตารางที่ 6 พบว่าเมื่อพิจารณาปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในด้านนักเรียน พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ 1) นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 รองลงมาคือ 2) นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ (3.27) และ 3) นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร (3.23)

เมื่อพิจารณาด้านครู ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ 1) คุณภาพของครูชาวต่างชาติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมาคือ 2) การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย (3.54) 3) การขาดแคลนครูชาวต่างชาติ (3.48) 4) อาจารย์ชาวไทยขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ (3.35) และ 5) อาจารย์พิเศษมีเวลาให้กับนักเรียนน้อย (3.15)

เมื่อพิจารณาด้านผู้ปกครอง ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ 1) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.67) และรองลงมาคือ 2) ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา (2.58)

และเมื่อพิจารณาด้านอื่นๆ ซึ่งมีเพียงเรื่องงบประมาณของโรงเรียนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย (3.12)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

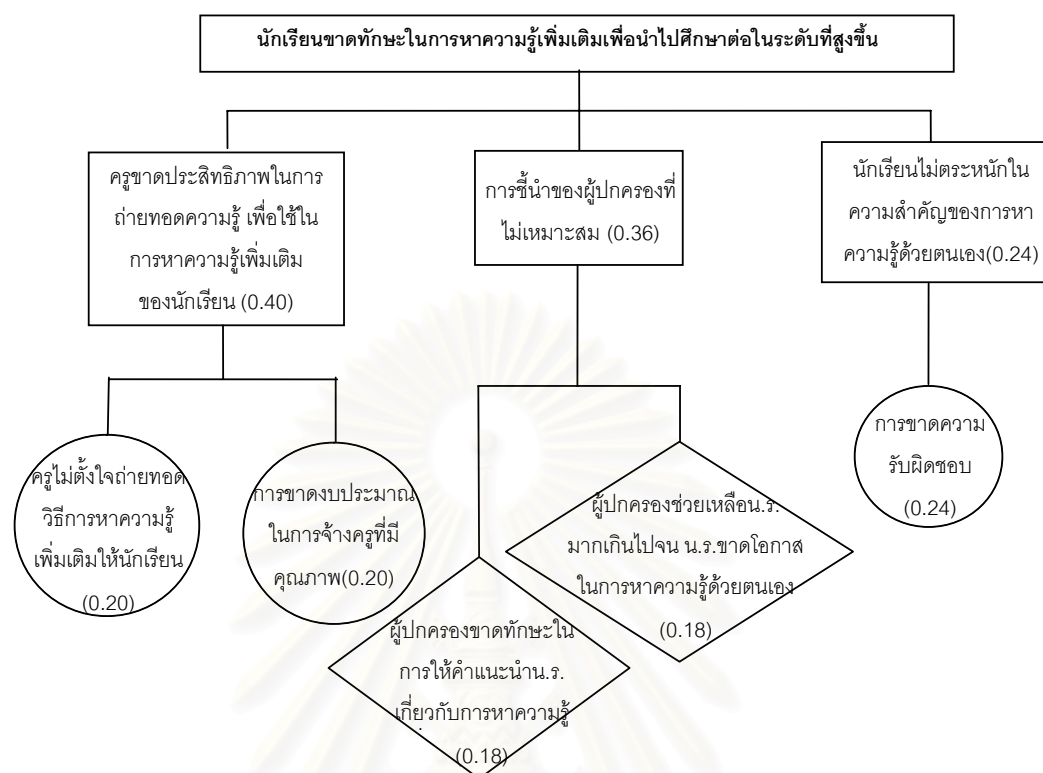
การวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ใช้เวลาในการวิเคราะห์สาเหตุทั้งหมด 2 ชั่วโมง ในวันที่ 13 มีนาคม 2551 โดยเริ่มวิเคราะห์ เวลา 13:00 น. และสิ้นสุดการวิเคราะห์ เวลา 15:00 น. ณ ห้อง 504 อาคาร 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ผู้วิจัยนำประเด็นความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดในแต่ละด้าน และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.50 มาวิเคราะห์ ได้แก่ (1) ด้านนักเรียน คือ “นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น” (2) ด้านครู คือ “คุณภาพของครูชาวต่างชาติ” และ (3) ด้านผู้ปกครองคือ “ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษา” มาวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในด้านต่างๆ โดยการนำแนวคิดของการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลวมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีสัญลักษณ์ที่ใช้สร้างที่ผู้วิจัยใช้สำหรับการสร้างต้นไม้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สัญลักษณ์เหตุการณ์ ซึ่งมีความหมายดังนี้

1. เหตุการณ์พื้นฐาน (basic event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปวงกลม ○ หมายถึง เหตุการณ์หรือสาเหตุที่ทุกคนสามารถรับรู้หรือเข้าใจได้ โดยไม่ต้องวิเคราะห์ต่อไป อาจเนื่องจากเป็นสาเหตุที่ชัดเจนแล้ว หรือเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้

2. เหตุการณ์ที่ยังไม่พัฒนา (undeveloped event) แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ◊ หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุมาอธิบายได้อีกเช่นกัน ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดของข้อมูล หรือเหตุการณ์นั้นมีโอกาสเกิดน้อย หรืออาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ซึ่งไม่ได้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์ที่เพียงพอแล้ว มักปรากฏในส่วนล่างของแผนภาพต้นไม้เช่นกัน

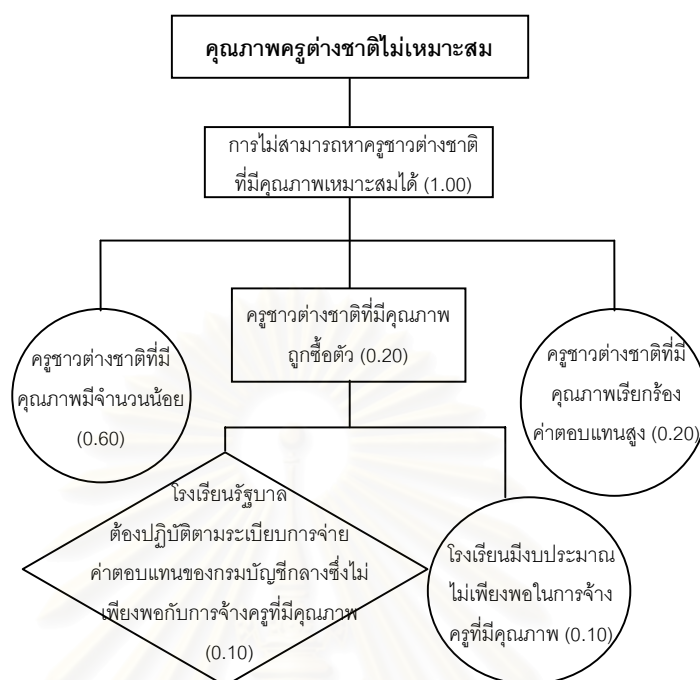
3. สัญลักษณ์คั่นกลาง (intermediate event symbols) ใช้แสดงเหตุการณ์ที่อาจเป็นเหตุ นำเข้าหรืออาจเป็นผลผลิต แสดงด้วยสัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า □ หมายถึง สาเหตุที่ต้องได้รับการพัฒนาหรือวิเคราะห์ต่อไปอีก

ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์สาเหตุโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลว การนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้านนักเรียน ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านครู และ ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้ปกครอง ดังแสดงในแผนภาพที่ 3, 4 และ 5

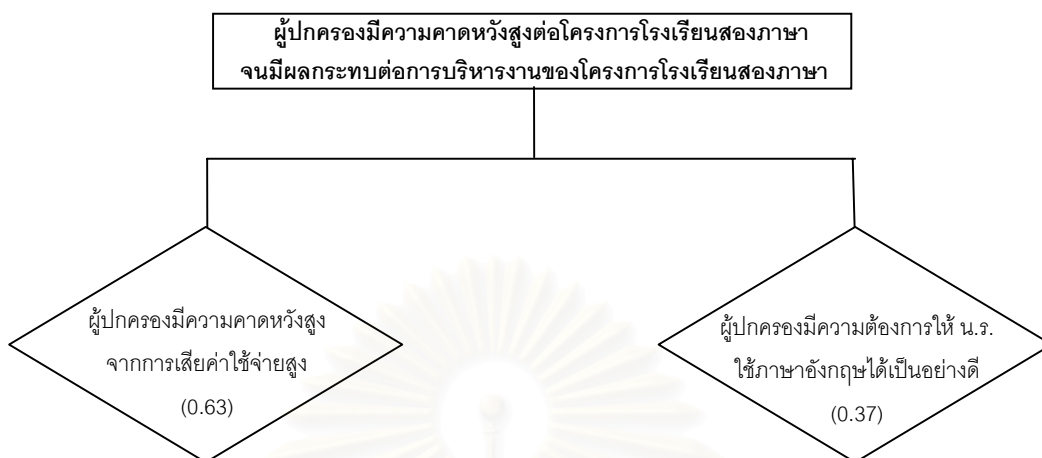
แผนภาพที่ 3 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนขาดทักษะในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

จากแผนภาพที่ 3 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจำแนกได้ 2 ระดับ โดยมีสาเหตุหลัก 3 สาเหตุ ได้แก่ ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน การชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม และนักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง สาเหตุหลักมีสาเหตุมาจากสาเหตุในระดับที่ 2 ดังนี้ ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน มีสาเหตุมาจากสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ครูไม่ตั้งใจถ่ายทอดวิธีการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน และการขาดงบประมาณในการจ้างครูที่มีคุณภาพ สาเหตุหลักการชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม มีสาเหตุมาจากสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ผู้ปกครองขาดทักษะในการให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการหาความรู้ และ ผู้ปกครองช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนขาดโอกาสในการหาความรู้ด้วยตนเอง และสาเหตุหลักนักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง มีสาเหตุมาจากสาเหตุในระดับที่ 2 คือการขาดความรับผิดชอบของนักเรียน

แผนภาพที่ 4 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม

จากแผนภาพที่ 4 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม จำแนกได้ 3 ระดับ และมีสาเหตุหลักเพียงสาเหตุเดียว คือ การไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้ โดยสาเหตุหลักคือการไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้มีสาเหตุมาจากสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพมีจำนวนน้อย ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัว และ ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเรียกร้องค่าตอบแทนสูง สาเหตุครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัวมาจากสาเหตุในระดับที่ 3 คือ โรงเรียนรัฐบาลต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลางซึ่งไม่เพียงพอต่อการจ้างครูที่มีคุณภาพ และโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างครูที่มีคุณภาพ

แผนภาพที่ 5 ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา

จากแผนภาพที่ 5 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา จำแนกได้เพียงระดับเดียว โดยมีสาเหตุหลัก 2 สาเหตุ คือ ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง และผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา และได้ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้กำหนดค่าความน่าจะเป็นของปัญหา ซึ่งในที่นี้ถือเป็นค่าน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับด้านนักเรียน ด้านครู และด้านผู้ปกครอง ดังตารางที่ 7, 8 และ 9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สาเหตุของปัญหา	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุระดับที่ 1*	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุระดับที่ 2*	ร้อยละ
1. ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน	0.40		40
1.1 ครูไม่ตั้งใจถ่ายทอดวิธีการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน		0.20	
1.2 การขาดงบประมาณในการจ้างครูที่มีคุณภาพ		0.20	
2. การชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม	0.36		36
2.1 ผู้ปกครองขาดทักษะในการให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการหาความรู้		0.18	
2.2 ผู้ปกครองช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนขาดโอกาสในการหาความรู้ด้วยตนเอง		0.18	
3. นักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง	0.24		24
3.1 การขาดความรับผิดชอบของนักเรียน		0.24	
รวม	1.00	1.00	100

หมายเหตุ* ค่าความน่าจะเป็นแทนน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เกิดจากสาเหตุหลักในระดับที่ 1 ทั้งหมด 3 สาเหตุ และสาเหตุหลักสามารถจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 2 ได้ 5 สาเหตุ โดยมีน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุตามการรับรู้ คือ ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน (0.40) สามารถจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ครูไม่ตั้งใจถ่ายทอดวิธีการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน (0.20) และการขาดงบประมาณในการจ้างครูที่มี

คุณภาพ (0.20) ส่วนสาเหตุหลักการชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม (0.36) สามารถจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ผู้ปกครองขาดทักษะในการให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการหาความรู้ (0.18) และผู้ปกครองขาดทักษะในการให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการหาความรู้ (0.18) และสาเหตุหลักนักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง (0.24) มีสาเหตุในระดับที่ 2 เพียงสาเหตุเดียว คือ การขาดความรับผิดชอบของนักเรียน (0.24)

ตารางที่ 8 ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม

สาเหตุของปัญหา	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุระดับที่ 1*	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุระดับที่ 2*	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุระดับที่ 3*	ร้อยละ
การไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้	1.00			100
1. ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพมีจำนวนน้อย		0.60		
2. ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัว		0.20		
2.1 โรงเรียนรัฐบาลต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลางซึ่งไม่เพียงพอต่อการจ้างครูที่มีคุณภาพ			0.10	
2.2 โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างครูที่มีคุณภาพ			0.10	
3. ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเรียกร้องค่าตอบแทนสูง		0.20		
รวม	1.00	1.00	1.00	100

หมายเหตุ* ค่าความน่าจะเป็นแทนน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสมเกิดจากสาเหตุหลักในระดับที่ 1 เพียงสาเหตุเดียว สามารถจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 2 ได้ 3 สาเหตุ และจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 3 ได้ 2 สาเหตุ โดยมีน้ำหนักความสำคัญ

ของสาเหตุตามการรับรู้ คือ สาเหตุหลักการไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้ (1.00) สามารถจำแนกเป็นสาเหตุในระดับที่ 2 คือ ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพมีจำนวนน้อย (0.60) ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัว (0.20) และครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเรียกร้องค่าตอบแทนสูง (0.20) และสาเหตุ ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัวในระดับที่ 2 สามารถจำแนกเป็นสาเหตุระดับที่ 3 คือ โรงเรียนรัฐบาลต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลางซึ่งไม่เพียงพอกับการจ้างครูที่มีคุณภาพ (0.10) และโรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างครูที่มีคุณภาพ (0.10)

ตารางที่ 9 ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา

สาเหตุของปัญหา	ค่าความน่าจะเป็นของสาเหตุ*	ร้อยละ
1. ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง	0.63	63
2. ผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี	0.37	37
รวม	1.0000	100

หมายเหตุ* ค่าความน่าจะเป็นแทนน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา เกิดจากสาเหตุ 2 สาเหตุ โดยมีน้ำหนักความสำคัญของสาเหตุตามการรับรู้ คือ ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง (0.63) และผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี (0.37)

ตอนที่ 3 ผลการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาโดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจำนวน 6 คน สามารถสรุปเป็นประเด็นจำแนกได้ 3 ประเด็น คือ (1) นักเรียนขาดทักษะในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (2) คุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม และ (3) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านนักเรียนขาดทักษะในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนักเรียนขาดทักษะในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 แนวทาง คือ (1) การปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน (2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ (3) การสนับสนุนจากผู้ปกครอง

สำหรับแนวทางที่ 1 คือการปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนอาจดำเนินการได้โดยการจัดค่ายคุณธรรม จริยธรรม การจัดค่ายอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับนักเรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้กล่าวไว้ดังนี้

“เมื่อนักเรียนขาดความรับผิดชอบ ควรแก้ไขที่การสร้างเสริมความรับผิดชอบ โดยปกติที่โรงเรียนก็จะจัดเป็นค่ายละลายพฤติกรรมของนักเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“ถ้าเป็นที่โรงเรียนอาจจะจัดเป็นค่ายคุณธรรม จริยธรรม หรือบางทีก็จัดเป็นค่ายอบรมภาวะความเป็นผู้นำ ก็มีการฝึกฝนเพื่อที่จะสร้างอุปนิสัยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้วยเหมือนกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“แต่สำหรับที่โรงเรียน อาจจะมีอีกวิธีการหนึ่งที่แตกต่างออกไป เพราะเป็นโรงเรียน ค่อนข้างจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ที่โรงเรียนจะมีการจัดระบบในการ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งก็ได้ผลตอบรับดีเหมือนกัน เด็กได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีพวกผู้ปกครองหลายท่านพอใจ และมันก็ได้ผลดีขึ้นกับตัวเด็กจริงๆ ความจริงก็น่าจะมีการทดลองนำวิธีการนี้ไปลองใช้กันดู”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5

ส่วนแนวทางที่ 2 ในการแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจทำได้หลากหลายวิธีการด้วยกัน เช่น การให้นักเรียนทำโครงการ การจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ การจัดทัศนศึกษา และการตั้งชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้กล่าวไว้ดังนี้

“นอกจากการเข้าค่ายแล้ว ที่โรงเรียนก็จะมีทำให้นักเรียนทำโครงการ เพราะว่านักเรียนได้มีการบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันด้วย แล้วก็มีการกำหนดวันแสดงผลงานโครงการ วันไหนจัดงานโรงเรียนก็เป็นเรื่องใหญ่เลย ส่วนใหญ่มันก็จะ เป็นพวกวันที่จัดกิจกรรมค่ายวิชาการ มันก็เป็นการฝึกเด็กได้เหมือนกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“ส่วนถ้าเป็นของที่โรงเรียน พวกการจัดไปทัศนศึกษา ให้นักเรียนไป ศึกษาหาความรู้นอกสถานที่ไปเลยก็มี”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“ส่วนของที่โรงเรียนที่เพิ่มมาอีกอย่างก็คือการจัดชุมนุม แต่คิดว่าที่อื่นก็ คงเหมือนกัน แล้วก็มีการให้เด็กไปค้นคว้าอะไรแบบนี้ก็มี”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

ส่วนแนวทางที่ 3 ในการแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน คือ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำได้โดยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการแนะนำลูกเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ และการจัดทำเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยมีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้กล่าวไว้ดังนี้

“ปัญหาของนักเรียนบางที่ผู้ปกครองก็มีส่วนเกี่ยวข้องเหมือนกัน เพราะว่าเด็กที่มาเรียน EP ส่วนใหญ่ก็จะมีลักษณะที่เป็นเหมือนเดมาแก่น้อยอยู่แล้ว ไม่ต้องทำอะไรเอง มีคนช่วยคิดช่วยทำให้เลย เด็กบางคนก็โรงเรียน ไม่แม้แต่จะทำการบ้านเองเลย คุณก็รู้ว่าพ่อแม่ทำ หรือไม่พ่อแม่ก็หาคนมาทำให้ เพราะฉะนั้น ถ้าจะแก้ส่วนหนึ่งก็ต้องแก้ไขที่พ่อแม่ด้วยที่โอบอุ้มมากเกินไป ช่วยเด็กมากเกินไป ที่จริง ถ้ามีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการให้คำแนะนำนักเรียน เวลาที่เด็กจะสับสน หรือว่าหาความรู้เอง ก็ดี เพราะว่าผู้ปกครองบางที่ก็ไม่รู้ว่าจะช่วยลูกอย่างไร ก็เลยทำให้ เด็กก็ยังไม่เป็น แล้วยังค้นไม่เป็นเข้าไปใหญ่ ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“อีกวิธีการที่ดีเหมือนกันคือการทำเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อให้เขาได้มีการพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันจะได้ช่วยกันพัฒนาเด็กให้ดีขึ้นด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

2. ด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม มีแนวทางการแก้ไข ปัญหา 2 แนวทาง คือ (1) การเพิ่มการสนับสนุนจากรัฐ และ (2) การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติ

สำหรับแนวทางที่ 1 คือการเพิ่มการสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งอาจดำเนินการได้โดยการเพิ่มนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพของครูชาวต่างชาติให้ดียิ่งขึ้น เช่นการส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูชาวต่างชาติทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการสอน เป็นต้น ซึ่งการจัดอบรมอาจจัดโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนอีกแนวทางคือ การเพิ่มความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยการให้ทางโรงเรียนสองภาษาแจ้งว่ามีตำแหน่งอาจารย์ชาวต่างชาติที่ขาดแคลนในแต่ละสาขาใด จำนวนเท่าไร และประสานไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีนักศึกษากำลังจะสำเร็จการศึกษาจากคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ที่สนใจมาสอนในประเทศไทยสามารถสมัครเป็นอาจารย์ตามสาขาที่กำลังขาดแคลนอาจารย์ วิธีการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้โรงเรียนสองภาษาสามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการได้มากขึ้น และแนวทางสุดท้ายคือการเปิดเพดานอัตรา

การค่าตอบแทนในการจ้างครูสำหรับโรงเรียนรัฐบาล เพื่อให้สามารถจ้างครูที่มีคุณภาพได้ในระยะยาว และเป็นการลดปัญหาการซื้อตัวครูไปโรงเรียนเอกชน ซึ่งมักทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียน การสอน

“เรื่องครูชาวต่างชาติมีปัญหาเยอะ อยากให้ทางกระทรวงฯ เพิ่มการออก นโยบายที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของครูชาวต่างชาติให้มากขึ้น อย่างเช่น การ ออกนโยบายที่ส่งเสริมการจับอบรมให้ความรู้ เรื่องวิธีการสอน หรือเรื่องการวัด ประเมินผลทางการศึกษา เป็นต้น ที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็แล้วแต่ เพื่อให้เป็นการเพิ่มคุณภาพของครูชาวต่างชาติให้มากขึ้นด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“แนวทางที่อยากเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการจัดหาครูชาวต่างชาติที่มี คุณภาพ ถ้ามีการช่วยเหลือจากทางภาครัฐ อย่างเช่นการรวบรวมข้อมูลให้ทาง โรงเรียนสองภาษามาขึ้นบัญชีว่าขาดครูในสาขาอะไร จำนวนเท่าไร และ กระทรวงฯ ช่วยประสานไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีคณะศึกษาศาสตร์ ให้คนที่กำลังจะจบการศึกษารู้ว่ามีงาน มีตำแหน่งว่างจะได้มาสมัคร สำหรับคนที่ สนใจมากเป็นครูในเมืองไทย จะช่วยเพิ่มโอกาสให้มีครูที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ โรงเรียนต้องการได้มากขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“อันนี้อาจจะเฉพาะในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนรัฐบาล บางที่ทางโรงเรียนก็ หาครูดีๆ ได้ พวกเราจัดการให้ครูมีเอกสารมีคุณสมบัติดีครบทุกอย่างแล้ว แต่ก็ยัง พบปัญหาเรื่องการซื้อตัวครูอีก เพราะว่าโรงเรียนรัฐไม่สามารถจ้างครูได้แพงๆ เหมือนในโรงเรียนเอกชน พอเรามีครูดีๆ ก็โดนซื้อตัวไปหมด ถ้ามีการเปิดเพดาน ให้จ้างครูในโรงเรียนรัฐบาลให้สูงขึ้น มันก็จะลดปัญหาไปได้มาก พวกปัญหาการ ถูกซื้อตัวครูดีๆ ไปอยู่โรงเรียนเอกชน เพราะการย้ายครูบ่อยๆ จะทำให้การเรียน การสอนขาดความต่อเนื่อง ถ้าเราจ้างครูที่ดีให้อยู่กับเราได้นานๆ ก็จะได้ดีมาก”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

สำหรับแนวทางที่ 2 ในการแก้ไขปัญหาเรื่องคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติ อาจทำได้โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ โดยผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวไว้ดังนี้

“ปัญหาบางเรื่องของครูชาวต่างชาติเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่เราคงไปแก้ไขอะไรไม่ได้ เช่น การไม่เสียสละ การขาดความรับผิดชอบ หรือการไม่ควบคุมอารมณ์ แต่การที่พวกฝรั่งบางครั้งเวลาทำงานเขาจะไม่เอาใคร คือไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน แล้วก็อาจจะเกิดปัญหา เช่น แผนการสอนมันก็ต้องมานั่งคุยกันเพื่อจะปรับให้มันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่บางที่เขาก็ไม่ค่อยจะยอม ถ้ามันมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติเวลาคุยกันก็อาจจะทำได้ดีขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

“แนวทางแก้ไขเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ น่าจะจัดเป็นพวกกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพวกครูด้วยกัน ทั้งครูชาวไทยและชาวต่างชาติ จะได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น มีการทำงานร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้มากขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

3. ด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา มีแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ 2 แนวทาง คือ (1) การชี้แจงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการโรงเรียนสองภาษา และ (2) การรายงานความก้าวหน้าของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

สำหรับแนวทางที่ 1 ในการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา คือการชี้แจงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการโรงเรียนสองภาษา

อาจทำได้โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ในวารสาร หรืออาจเผยแพร่ข้อมูลโครงการให้กับผู้ปกครองในการประชุมผู้ปกครอง โดยผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวไว้ดังนี้

“ในเรื่องของความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษา แล้วก็ชอบมา ร้องเรียนกับทางโรงเรียน ชอบมาขอร้องให้เปลี่ยนครู ให้หาครูใหม่ โรงเรียนพบกัน มาก ทำให้เกิดปัญหาจากความไม่พอใจของผู้ปกครอง และยิ่งผู้ปกครองก็ต้องเสีย เงินมาก ทำให้คาดหวังว่าคุณภาพจะต้องดีตามไปด้วย อันที่จริงถ้าโรงเรียนได้มีการ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นการชี้แจงรายละเอียดของโครงการ ความสำเร็จของ โครงการ หวังผลได้มากน้อยแค่ไหนตั้งแต่แรก ปัญหาพวกนี้ก็น่าจะลดลงได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“ส่วนใหญ่เรื่องพวกนี้ก็ต้องพึ่งการประชาสัมพันธ์จะดีที่สุด ต้อง ประชาสัมพันธ์ ต้องสื่อสารกับผู้ปกครองให้เขาเข้าใจดีก่อนที่จะให้ลูกเข้ามาเรียนใน โครงการ เพราะว่า ถ้าเขาเข้าใจได้ถูกต้องตรงกันว่าโครงการเป็นอย่างไร จะได้ ประสบผลสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ก็คงช่วยลดปัญหาไปได้เยอะ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

สำหรับแนวทางที่ 2 ในการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการ โรงเรียนสองภาษา โดยการรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ได้มีผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ ดังนี้

“อีกวิธีการหนึ่งที่อยากจะเสนอแนะ คือการรายงานความก้าวหน้าของ นักเรียน แสดงให้ผู้ปกครองเห็นพัฒนาการของเด็กว่าเป็นอย่างไรบ้าง ก็จะทำให้เขา เข้าใจว่าลูกเขาเป็นอย่างไร ควรจะต้องส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขตรงจุดไหน แล้วก็จะดีมากเลยถ้าทำเป็นรายบุคคลได้ เพราะที่โรงเรียนก็ทำกันอยู่ มันจะเป็น การชี้ชัดให้พวกผู้ปกครองเห็นเลยว่าเด็กมีพัฒนาการเป็นอย่างไร เขาจะได้เข้าใจได้ ถูกต้องเกี่ยวกับลูกเขา ได้รู้ว่าโครงการดำเนินไปเป็นอย่างไร และลูกเขาเรียนแล้ว

เป็นอย่างไร ไม่เกิดการเข้าใจผิด ไม่ต้องมาร้องเรียนที่โรงเรียนว่าอย่างนั้นอย่างนี้ ให้
ทางโรงเรียนปรับอย่างนั้น เปลี่ยนอย่างนี้ วิธีการนี้ก็ดีเหมือนกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อกำหนดและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัยเริ่มจากการสำรวจและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้วยแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลได้แก่ หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 52 คน หลังจากนั้นนำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำแนกเป็นด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้ปกครอง และด้านอื่นๆ และปัญหาที่มีระดับความสำคัญของปัญหามากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.5 จะนำมาวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาโดยใช้การสนทนากับกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจำนวน 6 คน เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา และทำการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาโดยให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ไขในแต่ละด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่มแบ่งเป็นการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาได้มีการประยุกต์ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความล้มเหลวมาประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และในการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาสร้างเป็นข้อสรุปที่ละประเด็นโดยแบ่งเป็นด้านนักเรียน ด้านครู และด้านผู้ปกครอง ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาที่พบ จำแนกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น 2) คุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม และ 3) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษา

2. เมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้านโดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา สรุปได้ว่า

2.1 ปัญหาในด้านนักเรียน

2.1.1 จากการสำรวจความปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียน พบว่าประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.5 คือ นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ และนักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร

2.1.2 จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในด้านนักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พบว่า อาจมีสาเหตุมาจาก 3 สาเหตุหลัก ได้แก่ 1) ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก 1.1) การที่ครูไม่ตั้งใจถ่ายทอดวิธีการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน และ 1.2) การขาดงบประมาณในการจ้างครูที่มีคุณภาพ 2) การชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก 2.1) ผู้ปกครองขาดทักษะในการให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการหาความรู้ และ 2.2) ผู้ปกครองช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนขาดโอกาสในการหาความรู้ด้วยตนเอง และ 3) นักเรียนไม่ตระหนักในความสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง อาจมีสาเหตุมาจากการขาดความรับผิดชอบของนักเรียน โดยสาเหตุหลักที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มสูงสุด คือ ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียน

2.1.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนักเรียนขาดทักษะในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีแนวทางการแก้ไขปัญหา 3 แนวทาง คือ 1) การปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งอาจดำเนินการได้โดยการจัดค่ายคุณธรรม จริยธรรม การจัดค่ายอบรมภาวะความเป็นผู้นำให้กับนักเรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการให้นักเรียนทำ

โครงการ การจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ การจัดทัศนศึกษาให้นักเรียนได้มีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ และการตั้งชุมชนต่างๆ ให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความสนใจ และ 3) การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำได้โดยการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการแนะนำลูกเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ และการจัดทำเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ปกครอง

2.2 ปัญหาในด้านครู

2.2.1 จากการสำรวจความปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านครู พบว่า ประเด็นที่มีความสำคัญที่สุดของปัญหามากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.5 คือ ปัญหาคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม รองลงมาคือ ปัญหาการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย เช่น ทุกภาคเรียน หรือทุกปี ปัญหาการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ ปัญหาอาจารย์ชาวไทยขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และปัญหาอาจารย์พิเศษมีเวลาให้กับนักเรียนน้อย ตามลำดับ

2.2.2 จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม พบว่า อาจมีสาเหตุมาจากสาเหตุหลักเพียงสาเหตุเดียว คือ การไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก 1.1) ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพมีจำนวนน้อย 1.2) ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัว และ 1.3) ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเรียกร้องค่าตอบแทนสูง ซึ่งปัญหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพถูกซื้อตัวสามารถจำแนกสาเหตุได้ 2 สาเหตุ คือ โรงเรียนรัฐบาลต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลางซึ่งไม่เพียงพอกับการจ้างครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพ และ โรงเรียนบางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจ้างครูที่มีคุณภาพ

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม มีแนวทางการแก้ไขปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) การสนับสนุนจากรัฐ สามารถดำเนินการได้โดยการเพิ่มนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพของครูชาวต่างชาติให้ดียิ่งขึ้น เช่น การส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูชาวต่างชาติ ซึ่งหน่วยงานที่จัดอาจเป็นได้ทั้งหน่วยงานของภาครัฐหรือภาคเอกชน และอาจมีการเพิ่มการติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยให้โรงเรียนสองภาษาแจ้งว่ามีตำแหน่งอาจารย์ชาวต่างชาติที่ขาดแคลนในสาขาใดบ้าง จำนวนเท่าไร และติดต่อประสานงานไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีนักศึกษากำลังจะสำเร็จการศึกษาในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ที่สนใจมาสอนในประเทศไทยสามารถมาสมัครเป็นอาจารย์ตามสาขาที่กำลังขาดแคลน วิธีการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้โรงเรียนสองภาษา

สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการได้มากขึ้น และสุดท้ายคือการเปิดเพดาน อัตราการค่าตอบแทนในการจ้างครูสำหรับโรงเรียนรัฐบาล เพื่อให้โรงเรียนรัฐบาลสามารถจ้างครูที่มีคุณภาพได้มากขึ้นและลดปัญหาการซื้อตัวครูชาวต่างชาติจากโรงเรียนรัฐบาลไปยังโรงเรียนเอกชน ซึ่งเหตุการณ์ในลักษณะนี้มักทำให้เกิดการขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน และ 2) การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติ อาจทำได้โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติ

2.3 ปัญหาในด้านผู้ปกครอง

2.3.1 จากการสำรวจความปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครอง พบว่าประเด็นที่มีความสำคัญของปัญหามากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูงกว่า 3.5 คือ ปัญหาผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงกับโครงการโรงเรียนสองภาษาจนกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา รองลงมาคือ ปัญหาผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา

2.3.2 จากการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา พบว่าอาจมีสาเหตุมาจาก 2 สาเหตุหลัก มาจาก 1) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง และผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

2.3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา มีแนวทางการแก้ไขปัญหา 2 แนวทาง คือ 1) การชี้แจงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการโรงเรียนสองภาษา และ 2) การรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจในตัวนักเรียน และได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา พบว่าโรงเรียนสองภาษามีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขทั้งด้านนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยสามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายได้ 3 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครู และด้านผู้ปกครอง ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียน พบว่าปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นมีอยู่มาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกฤช มีมงคล (2548) ซึ่งพบว่าปัญหาหลักคือ นักเรียนต้องศึกษาเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมเพื่อที่จะนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ครูยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาด้านวิชาการและปัญหาที่มาจากตัวนักเรียน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับวิชาการที่นักเรียนต้องใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และปัญหาการปรับตัวของนักเรียนเมื่อเข้าสู่การเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศของ Banks (2003: 283) ที่พบปัญหาในลักษณะที่คล้ายคลึงกับในประเทศไทย เช่น ความยากที่จะวางแผนการสอนในแต่ละรายวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือสังคมศึกษา ให้กับเด็กในขณะที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษไปด้วยในเวลาเดียวกัน ทำให้ครูเกิดความกังวลเกี่ยวกับความรู้ในด้านวิชาการของนักเรียน และจากงานวิจัยนี้ยังระบุสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนว่ามาจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาระหว่างการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาของโรงเรียนสองภาษาว่า นักเรียนที่เข้าเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษาควรได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน และอาจดำเนินการโดยการจัดสอนเพิ่มเติมเพื่อปรับพื้นฐานให้แก่เด็ก ซึ่งก็อาจเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถลดปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเองได้ และข้อมูลจากการอภิปรายโดยการสนทนากลุ่ม ตัวแทนจากทุกโรงเรียนมีความเห็นตรงกันว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการมักมีฐานะทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปานกลางถึงดีมาก ทำให้ไม่จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษาหาความรู้ตัวเองมากนัก เพราะอาจมีผู้ปกครองหรือครูสอนพิเศษ คอยให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว และบางครั้งอาจไม่ต้องทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายเองด้วยซ้ำ ดังนั้นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ที่จะหาความรู้ด้วยตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียนในกลุ่มนี้

2. จากการศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนสองภาษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับครูเป็นปัญหาที่พบมากและมีความหลากหลายมากที่สุด และผลจากการประเมินความต้องการจำเป็นในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าปัญหาสำคัญที่สุดเกี่ยวเรื่องครู คือ คุณภาพของครูชาวต่างชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2548) ที่พบว่า ปัญหาของโครงการที่พบมากเกี่ยวกับครู คือ คุณสมบัติของครูชาวต่างชาติที่ตรงตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนหายากมาก มีอัตราการเข้า-ออกสูง มีการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้าง เรียกค่าจ้างสูง และมักย้ายไปโรงเรียนที่ให้ค่าจ้างสูง

กว่า และจากงานวิจัยของ Banks (2003: 283) พบว่าประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพของครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษาสร้างปัญหาให้กับโรงเรียนสองภาษาในประเทศสหรัฐอเมริกาเช่นกัน โดยประเด็นปัญหาที่พบก็มีความคล้ายคลึงกับในประเทศไทย เช่น ความยากในการเสาะแสวงหาครูที่ต้องมีความรู้ทั้งในด้านทักษะและวิธีการในการถ่ายทอดความรู้สำหรับการเรียนการสอนให้กับเด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และยังคงเป็นครูที่ต่อสู้และเข้าใจเด็กที่เข้ามาเรียนในโครงการว่าจำเป็นต้องมีการปรับตัวค่อนข้างมาก จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าหากจะปรับปรุงโครงการโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นควรเร่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครู และจากงานวิจัยของ Lessow-Hurley (2001) พบว่ามีการปรับปรุงโครงการโดยการรวมนักเรียนทั้งที่ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เข้าด้วยกันในชั้นเรียน มีการพูดในครั้งแรกเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ฟังภาษาอังกฤษก่อน ซึ่งต่อไปจะสามารถทำให้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนค่อยๆ ดีขึ้นเองและโครงสร้างที่วางไว้ในลักษณะดังกล่าวจะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในภาษาดีขึ้นด้วย และผลการใช้โครงการก็ได้รับการตอบรับที่ดีมากในประเทศแคนาดาว่าเป็นโครงสร้างที่ดีที่สุด เพราะไม่ทำให้เด็กสูญเสียความสามารถในการใช้ภาษาแม่ของตนเอง และยังสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นด้วย อีกทั้งยังเป็นผสมผสานทั้งในด้านภาษาและวัฒนธรรมในเวลาเดียวกัน แม้ว่าในประเทศไทยอาจไม่สามารถหานักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่มาเรียนร่วมกับเด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ก็ตาม แต่หากมีการนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ เช่น การให้ครูพูดทั้งสองภาษาควบคู่กันในระยะแรก หรือการนำนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา มาเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปก็อาจเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาโครงการได้

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องคุณภาพของครูชาวต่างชาติ จากการสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ตัวแทนผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาที่เข้าร่วมหลายท่านได้ให้ความเห็นตรงกันว่า กระทรวงศึกษาธิการควรมีการเพิ่มนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพของครูชาวต่างชาติ เช่นนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูชาวต่างชาติทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการสอน ซึ่งอาจจัดจัดโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณภาพให้กับครูชาวต่างชาติได้ และทางกระทรวงควรเพิ่มการให้ความช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาครูโดยอาจจัดตั้งเป็นหน่วยงานที่รวบรวมจำนวนตำแหน่งของครูชาวต่างชาติที่ขาดแคลนในแต่ละสาขา และติดต่อประสานงานไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีนักศึกษากำลังจะสำเร็จการศึกษาในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ เพื่อให้มีนักศึกษาที่มีความสนใจจะมาสอนในประเทศ

ไทยได้มาสมัครเป็นอาจารย์ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ทางโรงเรียนได้มีครูที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้มากขึ้น และตัวแทนผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสองภาษาจากโรงเรียนรัฐบาล ได้เสริมอีกว่าควรมีการเปิดตลาดค่าจ้างครูชาวต่างชาติของโรงเรียนรัฐบาลให้สูงขึ้น เพื่อให้สามารถจ้างครูที่มีคุณภาพได้ในระยะยาว เนื่องจากโรงเรียนรัฐบาลจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบการจ้างค่าตอบแทนของกรมบัญชีกลางทำให้ไม่สามารถจ้างค่าจ้างได้มากพอ และเกิดปัญหาการถูกซื้อตัวครูชาวต่างชาติจากโรงเรียนรัฐบาลไปสอนในโรงเรียนเอกชนที่สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้มากกว่า ทำให้เกิดปัญหาการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์บ่อยและทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวภา จันทรสงค์ (2547) และสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2548) ซึ่งพบปัญหาในลักษณะเดียวกัน

3. ส่วนประเด็นสุดท้ายที่พบจากผลการวิจัยคือ ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครอง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดกับผู้ปกครองเป็นไปในทิศทางเดียวกันหมด คือ ปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังและความเชื่อมั่นสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา เช่นงานวิจัยของ พริมรส นนทภักดิ์ (2547) พบว่าปัจจัยอุปสรรคในดำเนินงานของโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษของทั้งโรงเรียนเบญจมราชูทิศและโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงเรียนมีเกี่ยวข้องกับผู้ปกครองเหมือนกันในประเด็นความคาดหวังที่มีต่อโครงการ

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษาจนมีผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา จากการศึกษาการสนทนากลุ่มตัวแทนทุกท่านมีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์ การจัดประชุมผู้ปกครองสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการ ชี้แจงทั้งรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการตั้งแต่เริ่มต้นที่ผู้ปกครองจะตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการ จะมีส่วนอย่างมากในการลดปัญหาดังกล่าวลง อีกทั้งยังมีตัวแทนท่านหนึ่งได้เสนอการจัดระบบดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่จำนวนนักเรียนไม่มากจำเป็นวิธีการที่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสองภาษา

หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนสองภาษาควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาในด้านครูโดย

1. เพิ่มนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพครูชาวต่างชาติ เช่นนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูชาวต่างชาติที่จัดโดยหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน
2. กระทรวงศึกษาธิการควรเพิ่มความช่วยเหลือเรื่องการจัดหาครูชาวต่างชาติ อาจดำเนินการโดยการจัดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานระหว่างโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ โดยให้โรงเรียนสองภาษาแจ้งว่าทางโรงเรียนยังขาดแคลนอาจารย์สาขาใดบ้าง จำนวนเท่าไร และเป็นตัวกลางในการติดต่อไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เปิดสอนคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ได้ประกาศให้นักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาได้ทราบว่ามีตำแหน่งอาจารย์ที่ขาดแคลน เพื่อให้ผู้ที่สนใจมาสอนในประเทศไทยได้รับทราบข้อมูลและมาสมัครเป็นอาจารย์
3. สำหรับโรงเรียนรัฐบาลควรมีการเปิดตลาดอัตราค่าตอบแทนของครูชาวต่างชาติให้มากขึ้น เพื่อให้ลดปัญหาการซื้อตัวครูไปยังโรงเรียนเอกชน ที่ทำให้เกิดการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงครูบ่อยและทำให้การเรียนการสอนขาดความต่อเนื่อง

สำหรับโรงเรียนที่เปิดโครงการโรงเรียนสองภาษา

โรงเรียนที่เปิดโครงการโรงเรียนสองภาษา ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษาโดย

1. ควรมีการปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งอาจดำเนินการโดยการจัดค่ายคุณธรรม, จริยธรรม การจัดค่ายอบรมภาวะความเป็นผู้นำแก่นักเรียน และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ การจัดทัศนศึกษา และการตั้งชุมนุมต่างๆ
3. จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อเสริมทักษะช่วยเหลือในด้านการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนมาใช้ในการชี้แนะหรือทำงานในความรับผิดชอบให้นักเรียน

4. ควรมีการจัดทำเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. ทางโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์หรือการจัดประชุมผู้ปกครองสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการ ชี้แจงรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง

สำหรับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่กำลังตัดสินใจจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการหรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอยู่ในโครงการมีข้อควรปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ปกครองที่กำลังตัดสินใจจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการ ควรศึกษารายละเอียดและความสำเร็จของโครงการให้เข้าใจอย่างดีและถูกต้องเสียก่อนที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโครงการ เพราะมีใ้ช้ว่านักเรียนทุกคนจะเรียนแล้วประสบผลสำเร็จทั้งหมด และโครงการยังควรได้รับการพัฒนาอยู่อีกหลายประการ

2. ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเรียนอยู่ในโครงการควรในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนของบุตรหลานอย่างถูกวิธีโดยอาจปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่โรงเรียนเกี่ยวกับการให้คำแนะนำบุตรหลาน และควรดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลานอย่างใกล้ชิด เพราะนักเรียนที่เข้ามาเรียนในโครงการจำเป็นต้องมีการปรับตัวในหลายด้านโดยเฉพาะในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ รวมไปถึงการปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ มิใช่เฉพาะแต่จากทางโรงเรียนเท่านั้น เพราะครอบครัวก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนในโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ไม่ได้มีการศึกษาโรงเรียนที่อยู่ในส่วนภูมิภาค จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของโครงการโรงเรียนสองภาษาในส่วนภูมิภาคกับในกรุงเทพมหานคร

2. งานวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการกลุ่มในการวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการของโครงการโรงเรียนสองภาษา และแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นส่วนใหญ่ และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการกำหนดน้ำหนักความสำคัญ

ถือเป็นเพียงน้ำหนักความสำคัญตามการรับรู้ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นภาพกว้างด้วย

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยการประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษาอย่างเป็นระบบทั้งในค่านักเรียน ด้านการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรเป็นต้น เนื่องจากในปัจจุบันทางโรงเรียนมักจะมีการประเมินในลักษณะที่เป็นการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรกฤษ มีมงคล. (2548). *การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). *โครงการโรงเรียนสองภาษาประสบผลสำเร็จจริงหรือ*. (ร่าง) กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา).
- ชัยฤกษ์ วราวิทยา. (2525). *การบริหารโรงเรียนเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร.
- ชูชาติ กันภัย. (31 สิงหาคม 2549) *โรงเรียนสองภาษาโรงเรียนนานาชาติดีจริงหรือ*, *มติชน*, หน้า 7.
- ถนอมจิตต์ ชูททะกะพันธุ์. (2546). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้และทักษะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เถกิงศักดิ์ ไชยกาญจน์. (2546). *การพัฒนาเครื่องมือประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับจัดการบริการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาคนอกเวลาราชการ สาขาการศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ธีระพล อรุณกสิกร และคณะ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- น้ำผึ้ง หมุดเพชร. (2549). *ผลกระทบของการเปิดหลักสูตรสองภาษาที่มีต่อครูที่สอนในหลักสูตรปกติระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมบพิตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร* สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พริมรส นนทภักดิ์. (2547). *การวิจัยพหุกรณีเพื่อศึกษาการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2544). คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 เรื่องให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. (เอกสารอัดสำเนา)
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. 43/2546 เรื่องให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. (เอกสารอัดสำเนา)
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2548). การติดตามผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ในโรงเรียนเอกชนปีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา)
- สายรุ้ง แสงแจ้ง. (2540). การพัฒนาโมเดลปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต โดยการวิเคราะห์แบบฟอลด์ทรีและลิสเรล วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. (2546). INTERNATIONAL AND BILINGUAL SCHOOLS 2003 – 2004 English and Thai Version for Thai and Expatiate parents in Thailand. พิมพ์ครั้งที่ 1; กรุงเทพมหานคร: บีเค อินเทอร์เน็ต.
- สุรัชย์ เทียนขาว. (23 ตุลาคม 2548) “ค่าเล่าเรียนสูง แต่ไม่ได้มาตรฐาน กรณีศึกษาโครงการโรงเรียนสองภาษา,” มติชน, หน้า 5.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วิจัยทางการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวภา จันทร์สงศ์. (2547). การดำเนินการจัดหลักสูตร English Program ในโรงเรียนสองภาษา ระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรรัตน์ คำแดง (2539) การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์แบบพอลท์ทรีสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุในการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ครู วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Banks, J.A. (2003). *Multicultural Education*. 4thed. Seattle: University of Washington.

Lessow-Hurley, J. (2001). *The Foundations of Dual Language Instruction*. 3rd ed. San Jose: San Jose State University.

Salinas, C., Franquiz M. E. and Guberman, S. (2006). Introducing Historical Thinking to Second Language Learners: Exploring What Students Know and What They Want to Know. *The Social Studies*, 203 - 207.

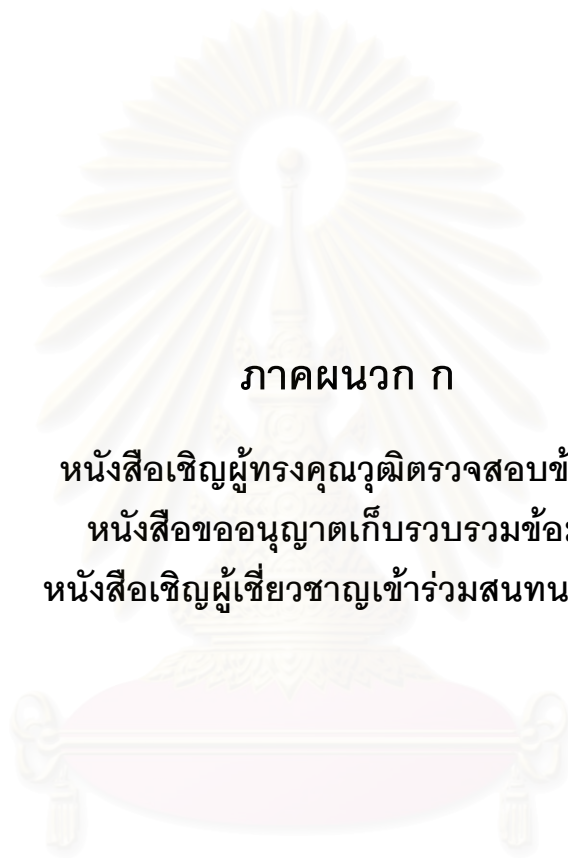
Witkin, B. R., and Altschuld, J. W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. CA: Sage Publications.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบข้อมูล
หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82578
 ที่ ศธ 0512.6 (2755)/ วันที่ 12 พฤศจิกายน 2550
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการเสนอนิเทศนิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. โครงสร้างแบบสอบถาม	จำนวน 1 ชุด
	3. แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว สิริรัตน์ ครุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ทางภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ได้เล็งเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเชี่ยวชาญในด้านจิตวิทยาการวิจัย และการวัดและประเมินผล จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบตรวจสอบกรอบแนวคิดสาระของการวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดังรายละเอียดที่แนบมานี้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดกับท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวแก่นิสิตภาควิชาฯ ขอขอบคุนในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ที่ ศธ 0512.6 (2755)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ
10330

12 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการเสนอนิเทศนิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. โครงสร้างแบบสอบถาม	จำนวน 1 ชุด
	3. แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา	จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาว สิริรัตน์ ครุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาศึกษาวิจัยการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานนิเทศนิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ทางภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ได้สังเกตเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเชี่ยวชาญในด้านวิธีวิทยาการวิจัย และการวัดและประเมินผล จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบตรวจสอบกรอบแนวคิดสาระของการวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดังรายละเอียดที่แนบมานี้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดกับท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวแก่นิสิตภาคศึกษา ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๐๗-๖๘๐๘ (น.ส. สิริรัตน์ ครุวรรณ)

โทรสาร ๐-๒๒๑๘-๒๕๔๘

ศธ ๐๕๑๒.๖(๒๗๕๕)/

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

๑๐๓๓๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลทำการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเรื่องปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา
2. ขอบจตหมายตอบกลับ

เนื่องจากข้าพเจ้า นางสาว สิริรัตน์ คุรุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์
มหาบัณฑิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “การวิจัย
ประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้
คณะครุศาสตร์ พิจารณาเห็นว่าสถานศึกษาของท่านเป็นสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน
โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนและเหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้ โดยให้หัวหน้าโครงการ
โรงเรียนสองภาษาในโรงเรียนของท่านตอบแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมจดหมายฉบับนี้ และส่งกลับมา
ตามที่อยู่บนขอบจตหมายที่แนบมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม คณะครุศาสตร์ หวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สิทธีจัตต์)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทน

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๘๖-๖๐๗-๖๘๐๘ (น.ส. สิริรัตน์ คุรุวรรณ)

โทรสาร ๐-๒๒๑๘-๒๕๔๘

ที่ ศธ 0512.6(2755)

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

25 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นางสาว สิริรัตน์ คุรุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี รศ. ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในครั้งนี้ทางภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ได้สังเกตเห็นว่า หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาในโรงเรียนของท่าน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในด้านโครงการโรงเรียนสองภาษา จึงขอเรียนเชิญอาจารย์มาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการร่วมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการแก้ไขปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 13 มีนาคม 2551 เวลา 13:00-16:00น. ณ ห้อง 504 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ หัวหน้าโครงการโรงเรียนสองภาษาในโรงเรียนของท่าน มาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการร่วมวิเคราะห์ข้อมูลในวันและเวลาดังกล่าว ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

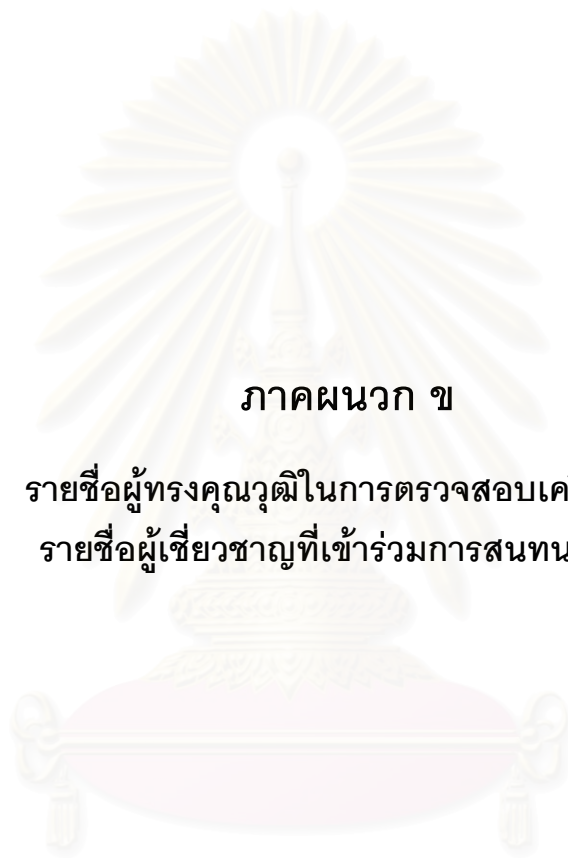
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

โทรศัพท์และโทรสาร 0-2218-2578

โทรศัพท์นิตผู้วิจัย 08-6607-6808

ภาคผนวก ข

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม**

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐฐภรณ์ หลาวทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ ภัทราพรรณ เล็งวัฒนากิจ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพิจารณา โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
อาจารย์ วิไลรัตน์ เพิ่มพูนบุญ	Assistant Head of The English Program โรงเรียนเอกชน
อาจารย์ พัชรา ทศนวิจิตรวงศ์	ผู้รับผิดชอบโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนรัฐบาล
อาจารย์ สมลักษณ์ รังสีมงคล	หัวหน้างานหลักสูตรและวิชาการโครงการEPTS โรงเรียนรัฐบาล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ปัญหา

อาจารย์ พัชรา ทศนวิจิตรวงศ์	ผู้รับผิดชอบโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนรัฐบาล
อาจารย์ กนกพร ดวงยิหาวา	หัวหน้าโครงการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษโรงเรียนรัฐบาล
อาจารย์ ยุพา ชัยนภาพงษ์	หัวหน้าโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนรัฐบาล
อาจารย์ อัญชลี ภูประเสริฐ	หัวหน้าโครงการภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนเอกชน
อาจารย์ นवलปรางค์ ชมพูศรี	อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเอกชน
อาจารย์ เรือนงาม พุกทา	ครูผู้สอนในโครงการโรงเรียนสองภาษาใน โรงเรียนเอกชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของโรงเรียนสองภาษาชุดนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความตามความเป็นจริงลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
2. อายุ	☐ 1. ต่ำกว่า 25 ปี	☐ 2. 25 – 30 ปี
	☐ 3. 31 – 35 ปี	☐ 4. 36 – 40 ปี
	☐ 5. 41 – 45 ปี	☐ 6. 46 – 50 ปี
	☐ 7. 51 – 55 ปี	☐ 8. 56 ปีขึ้นไป
	3. ท่านสอนในโรงเรียนสองภาษามาเป็นระยะเวลากี่ปี โปรดระบุ	
4. วุฒิการศึกษาที่ท่านจบ		
☐ 1. ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ☐ 2. อื่นๆ (โปรดระบุ)		

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ ตรงกับสภาพปัญหาของโครงการโรงเรียนสองภาษาในโรงเรียนของท่านในระดับใด และท่านสามารถระบุปัญหาเพิ่มเติมได้ หากโรงเรียนของประสบปัญหาอื่นนอกเหนือจากนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีความหมายคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาเกิดขึ้นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาเกิดขึ้นในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาเกิดขึ้นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาเกิดขึ้นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาเกิดขึ้นในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา		← มาก → น้อย				
		5	4	3	2	1
ด้านนักเรียน	1. นักเรียนขาดทักษะในการสื่อสาร					
	2. นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้					
	3. นักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น					
	4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
ด้านครู	1. การขาดแคลนครูชาวต่างชาติ					
	2. การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่สอนบ่อย เช่น ทุกภาคเรียน หรือ ทุกปี					
	3. คุณภาพครูชาวต่างชาติ					
	4. อาจารย์ชาวไทยขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ					
	5. อาจารย์พิเศษมีเวลาให้กับนักเรียนน้อย					
	6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
ด้านผู้ปกครอง	1. ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับโครงการโรงเรียนสองภาษาสูง					
	2. ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดหลักสูตรของโครงการโรงเรียนสองภาษา					
	3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
ด้านอื่นๆ	1. ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ					
	2. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว สิริรัตน์ คุรวรรณ เกิดเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา มัธยมศึกษา วิชาเอกเคมี จากคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย